O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2000 йил 12 январ чоршанба

Сотувда эркин нархда № 8 (2305)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Ислом уммати муборак Рамазон ойи тугалланиши муносабати билан Ийд ал-Фитр байрамини кутиб олаётган фурсатларда, байрамингиз қутлуғ бўлишини, Сизга соғлиқ-саломатлик ва бахт-саодат, Ўзбекистон ҳукумати ва халқига равнақ тилашга ижозат бергайсиз.

Янги минг йилликда тинчлик ва хавфсизлик тантана қилсин.

Камоли эҳтиром ила,

Табо Муелива МБЕКИ,
Жанубий Африка Республикаси Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич,

Муборак Ийд ал-Фитр байрами муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларини самимий қутлайман. Сизга энг эзгу тилакларимни йўллаш билан бирга, мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат ва дўст Ўзбекистон халқига порлоқ келажак тилайман.

Эҳтиром ила,

Асқар АКАЕВ,
Қирғизистон Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

2000 йил 11 январда Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Марказий сайлов комиссиясининг раиси Нажмиддин Комилов бошқарди. Мажлис кун тартиби битта масалага — 2000 йил 9 январ куни бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови натижаларига бағишланди.

Мажлисда қайд этилганидек, 2000 йилнинг 9 январи мустақил Ўзбекистонимиз тарихида асрлар туташган пайтда содир бўлган, давлатимизнинг XXI асрдаги ҳаётига ва тараққиётига жиддий таъсир кўрсатадиган муҳим сиёсий воқеа сифатида муҳрланиб қолади. Ўзбекистон фуқароларининг аксарияти ҳозирги давлат бошлиғининг раҳбарлиги остида ва ташаббусига кўра амалга оширилаётган сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий ўзгаришларни қўллаб-қувватлаган ҳолда Ислом Каримов номзоди учун овоз берди. Бўлиб ўтган сайловнинг аҳамияти унинг муқобиллик ва демократик тамойиллар асосида ўтганлигидадир. Сайловчиларга танлаш имконияти берилди ва улар ўз хоҳиш-иродасига биноан, ўзи танлаган номзод учун овоз берди. Шак-шубҳасиз, бу ҳол жамиятимизда сиёсий фикрлар хилма хиллиги ва қарашларнинг турлича бўлиши учун катта туртки беради, давлатнинг ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ҳаётининг янада эркинлаштирилишига замин ҳозирлайди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси округ сайлов комиссияларидан келиб тушган баённомалар асосида шуни аниқладики, 9 январда бўлиб ўтган сайловда рўйхатга олинган 12 миллион 746 минг 903 сайловчидан, 12 миллион 123 минг 199 сайловчи иштирок этди. Бу эса рўйхатга олинган сайловчиларнинг умумий миқдорининг 95,10 фоизини ташкил этади. Фидокорлар миллий демократик партиясидан номзоди кўрсатилган Ислом Каримов учун 11 миллион 147 минг 621 сайловчи ёки сайловчиларнинг 91,90 фоизи овоз берди. Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан номзоди кўрсатилган Абдулҳафиз Жалолов учун 505 минг 161 сайловчи ёки 4,17 фоиз сайловчи овоз берди.

Ўзбекистон Республикасининг "Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида"ги Қонунининг 35-моддасига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига сайланганлиги тўғрисида қарор қабул қилди.

(ЎзА)

ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

ФОТО РЕПОРТАЖ

2000 йил арафасида Қумқўрғон туманида «Олтин чигит» қўшма корхонаси қурилиб, ишга туширилди. Ўзбекистон ва Греция ҳамкорлигида фаолият кўрсатаётган мазкур қўшма корхонада ЭМКАТ компанияси томонидан Греция ва Италиядан келтирилган 2 миллион 200 минг АҚШ долларига тенг келадиган замонавий асбоб-ускуналар ёрдамида бир йилда 5000 тонна уруғлик пахта чигитини туксизлантириб экишга тайёр қилиб берилади. Туксизлантирилган чигит экилганда уруғлик кам сарфланади, униб чиққан ниҳоллар эса бир текис ўсади. Бунда ягана қилиш талаб этилмайди ва тупроққа солинган ўғитнинг самарадорлиги бирмунча ошади.

Вилоятда ҳар йили 15000 тонна пахта уруғлик чигити экилар эди. Бу йил вилоят деҳқонлари 15000 тонна ўрнига 3000 тонна сараланган пахта уруғлик чигитини экишмоқчи. Бу эса йилига 12 минг тонна уруғлик чигитини тежаб, ҳосилдорликни гектарига 10 центнерга оширишга ёрдам беради.

Бундан ташқари корхонада Грециядан буғдой, маккажўхори, қовун ва бошқа экин уруғларини экишга мўлжалланган 10 та махсус сеялкалар келтирилган. Бу экиш агрегати уруғни мўлжал асосида доналаб экиб, кам меҳнат сарфланишига ёрдам беради.

Айни пайтда, ушбу қўшма корхона қошида йилига 25 минг тонна буғдой уруғини тозалайдиган завод ҳам қурилмоқда.

СУРАТЛАРДА: заводнинг ички кўриниши; оператор Рустам Тўхтаев ва инженер Ўтаназар Холбековлар цехда; завод лабораториясида етиштирилаётган пахта ва буғдой ниҳоллари.

И. ХЎЖАЕВ
(ЎзА) олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

К.Н.Тўлагановни Тошкент шаҳар ҳокими этиб тайинлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 93-моддасининг 12-банди ва 102-моддасига мувофиқ Козим Носирович Тўлаганов Тошкент шаҳар ҳокими этиб тайинлансин.

Ушбу масала шаҳар Кенгашининг тасдиғига қўйилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 11 январ.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Қ. Ғ. Обидовни Андижон вилоятининг ҳокими этиб тайинлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 93-моддасининг 12-банди ва 102-моддасига мувофиқ Қобилжон Ғофурович Обидов Андижон вилояти ҳокими этиб тайинлансин.

Ушбу масала вилоят Кенгашининг тасдиғига қўйилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 11 январ.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Ғ. Д. Диловни Навоий вилоятининг ҳокими этиб тайинлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 93-моддасининг 12-банди ва 102-моддасига мувофиқ Ғайбулло Дилович Дилов Навоий вилояти ҳокими этиб тайинлансин.

Ушбу масала вилоят Кенгашининг тасдиғига қўйилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 11 январ.

ЭЪТИҚОД ВА ЭҲТИРОМ

Муҳтарам Ислом АБДУҒАНИЕВИЧ!

Халқ тақдири ҳал бўладиган муҳим тарихий бурилишлар даврида шу халқнинг ўзига ҳам, унинг йўлбошчисига ҳам осон бўлмаслиги ўтмиш тажрибаларидан яхши маълум. XX аср бошларида халқимиз ҳаётида бошланган миллий озодлик ҳаракати шу асрнинг охирги ўн йиллигига келибгина ўз самарасини берди. Бироқ бу озодликка, миллий истиқлолга эришиш учун даҳшатли қатағонларни, таъқибу тазйиқларни босиб ўтишга тўғри келди. Бу қатағонлар фақат миллатнинг гули бўлмиш зиёлиларни жисман йўқ қилиб, майибу мажруҳ қилибгина қолмай, маънавий маданиятга ҳам жуда катта зарар етказди. Миллий истиқлолга эришмаганимизда бу тазйиқлар яна қанча давом этиши мумкинлигини Яратганнинг ўзи биларди, холос.

Сиз собиқ Иттифоқ республикалари орасида Ўзбекистон мустақиллигини биринчи бўлиб эълон қилибгина қолмай, бу мантиқий ҳақиқатни халқ ҳаётида рўёбга чиқариш учун жасорат билан киришдингиз.

Айниқса, халқ маънавиятини тиклаш, уни ўтмишнинг энг яхши анъаналари ва жаҳоннинг бой тажрибалари асосида ривожлантириб боришдек улуғвор ишнинг изчил йўлга қўйилганлиги биз ижодкорларни беҳад мамнун этади. Қисқа бир тарихий давр мобайнида Имом ал-Бухорий, Замахшарий, Аҳмад Яссавий, Абу Исо Термизий, ал-Фарғоний каби буюклар меросининг халққа етказилганлиги, Амир Темур, Жалолиддин Мангуберди каби салтанат соҳибларининг тарихий қадри тикланганлиги, Огаҳий, Ажиниёз сингари мумтоз шоирлар юбилейларининг ўтказилганлиги, «Алпомиш»дек жаҳон фольклорида ноёб бўлган достон яратилганлиги минг йиллигининг зўр тантана билан нишонланганлиги, Чўлпон, Фитрат каби фидойи адибларнинг миллий маданиятимиздан ўз шарафли ўринларини эгаллаганликлари келажак йўлларимизнинг чароғонлигига далилдир.

Сиз бу маънавий қадриятларни тиклаш ишининг ташаббускори бўлибгина қолмай, уни бугунга ва келажак ҳаётга татбиқ этишда ҳам бош-қош бўлиб турибсиз. Барча халқларни дўст, аҳил, тинч ва фаровон кўриш азалдан ҳар бир халқпарвар ижодкорнинг эзгу орзуси бўлиб келган. Бунинг учун у қадар кўп нарса лозим эмас, фақат соғлом жамият учун соғлом инсонлар зарур эди, холос. Бироқ бир қарашда жуда оддий кўринган ана шу омилларни шакллантириш ниҳоятда мушкул вазифа бўлиб келганлиги тарихдан яхши аён.

Сиз бу йилни «Соғлом авлод йили» деб эълон этганлигингиз замирида ана шундай соғлом жамият ва соғлом шахсларни шакллантиришдек эзгу ният ётганлигини ҳис этиб турибмиз. Биз соғлом авлод деганда фақат жисмонан тўкис инсонларнигина эмас, балки инсоний фазилатларга бой, дунёқараши теран, халқпарвар ва ватанпарвар инсонларни, дунёни эзгулик ва гўзаллик қонунлари асосида ривожлантириб борадиган авлодни ҳам тушунамиз. Бу ишда адабиёт ва санъатнинг ўрни беқиёсдир. Биз сафимизга янгича бадиий-эстетик дунёқарашга эга бўлган, ўтмиш маданиятимизга ва жаҳон тамаддунига зукколик билан ёндашадиган ёшлар кириб келаётганидан фахрланамиз ва буни истиқлол шарофатидан деб биламиз. Бу — улуғ йўлнинг бошланишидир. Қилинган ишларимиздан қилинажак ишларимиз беқиёс даражада кўпдир. Бироқ, умид ва ишонч ундан-да буюкроқдир. Чунки Сизга, Сиз бошлаган ишларнинг эзгулигига ишонамиз, Сиз суянган халққа суянамиз. Халқ ишончи шундай бир ишончким, унинг замирида ҳамиша катта масъулият туради. Биз ижодкорлар ана шу масъулиятни ҳис этган ҳолда Сизга ҳамиша камарбастамиз. Сизнинг адабиёт ва санъат аҳлига бўлган ишонч ва эътиборингизни ҳар лаҳзада ҳис этиб турамиз, бу ишонч бизни даврнинг энг долзарб муаммоларини акс эттирувчи янгидан-янги асарлар яратишга илҳомлантирмоқда.

Сизнинг қайта Ўзбекистон Республикаси Президенти этиб сайланганлигингиз билан самимий табриклаймиз. Ўзингизга ва хонадонингизга сиҳат-саломатлик, узоқ умр тилаймиз.

Абдулла ОРИПОВ, Иброҳим РАҲИМ,
Саид АҲМАД, Одил ЁҚУБОВ,
Озод ШАРАФИДДИНОВ,
Тўлепберген ҚАИПБЕРГЕНОВ,
Эркин ВОҲИДОВ, Йўлдош СУЛАЙМОН,
Муҳаммад ЮСУФ, Шарифа САЛИМОВА.

2000 йил — Соғлом авлод йили

ЧАҚАЛОҚЛАРНИНГ ОМОНАТ ДАФТАРЧАСИ

Жондор туман ҳокимлиги Соғлом авлод йилида амалга ошириладиган тадбирлар дастурини ишлаб чиқди. Унга мувофиқ, ҳозирдаёқ янги йил кечаси туғилган чақалоқларнинг ҳар бири номига омонат дафтарчаси очилди ва 10 минг сўмдан пул қўйилди. Бу кутилмаган омад туманда 1 январга ўтар кечаси туғилган 6 нафар чақалоққа насиб этди.

Умуман, янги йил кечаси Бухоро вилояти бўйича 58 нафар чақалоқ дунёга келди. Соғлом авлод учун жамғармаси вилоят бўлимидан маълум қилишларича, уларнинг ҳам барчаси шундай эътиборга сазовор бўлади.

Илҳом САФАР,
ЎзА мухбири.

"НАВРЎЗ" ТАНЛОВИ

Фарғонада халқимизнинг қадимий умумхалқ байрами Наврўзга тайёргарлик бошлаб юборилди. Вилоят ташкилий қўмитаси шаҳарда ўтказиладиган театрлаштирилган байрам томошаси сценарийлари кўрик-танловини эълон қилди. Танлов шартларига кўра, уларда "Наврўз" байрами билан боғлиқ қадриятлар, халқ ижодиёти намуналари, миллий спорт ўйинлари, қатағон қурбонлари, истиқлол, соғлом авлод, ёшлар мавзулари тўла қамраб олинган бўлиши лозим.

"Наврўз" байрами томошалари танловда ғолиб деб топилган сценарий асосида тайёрланади.

Р. КАМОЛОВ,
ЎзА мухбири.

СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАРДАН САЙЛАНГАН ОЛИЙ МАЖЛИС ДЕПУТАТЛАРИНИНГ ИЛК ЙИҒИЛИШЛАРИ

Жаҳон миқёсида қарор топган халқаро андозаларга кўра, Парламентда ўрин олиш учун кураш олиб борган сиёсий партиялар ва бошқа манфаатдор ташкилотлар сайловлардан сўнг мамлакатнинг қонун чиқарувчи олий органида ўз ғоялари ҳамда мақсадларини ифода этувчи ва ёқловчи депутатлик фракцияларини тузадилар.

Шу йил 11 январ куни бир қатор сиёсий партиялардан сайланган депутатлар ўз йиғилишларини ўтказдилар.

Марказий сайлов комиссияси раиси Н.Комилов бошқариб борган бу йиғилишларда сиёсий партияларнинг Олий Мажлисдаги депутатлик фракцияларини тузиш ва уларнинг раҳбарларини сайлаш масалалари кўриб чиқилди.

Ўн бир кишидан иборат «Адолат» социал-демократик партияси фракциясига депутат Т.Даминов, йигирма кишидан иборат «Ватан тараққиёти» партияси фракциясига депутат А. Турсунов, ўн кишидан иборат «Миллий тикланиш» партияси фракциясига депутат И.Ғафуров, ўттиз тўрт кишидан иборат Фидокорлар миллий демократик партияси фракциясига депутат Э. Норбўтаев раҳбар этиб сайланди.

Депутатлик фракцияларини тузиш юзасидан йиғилишлар давом этмоқда.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КЕНГАШИ СЕССИЯСИ

Тошкентда иккинчи чақириқ Халқ депутатлари шаҳар Кенгашининг биринчи сессияси бўлиб ўтди. Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг Козим Тўлагановни Тошкент шаҳар ҳокими этиб тайинлаш тўғрисидаги Фармонини Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси М.Раҳмонқулов ўқиб эшиттирди. Фармон бир овоздан тасдиқланди.

Сессия шаҳар Кенгашининг доимий комиссияларини тузди ва тасдиқлади.

(ЎзА)

ВИЛОЯТЛАР КЕНГАШЛАРИ СЕССИЯЛАРИДА

Андижонда иккинчи чақириқ Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг биринчи сессияси бўлиб ўтди. Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг Қобилжон Обидовни Андижон вилояти ҳокими этиб тайинлаш тўғрисидаги Фармонини Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси А.Носиров ўқиб эшиттирди. Фармон бир овоздан тасдиқланди.

Сессия қатнашчилари вилоят Кенгашининг доимий комиссияларини тузди ва тасдиқлади.

* * *

Навоийда иккинчи чақириқ Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг биринчи сессияси бўлиб ўтди. Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг Ғайбулло Диловни Навоий вилояти ҳокими этиб тайинлаш тўғрисидаги Фармонини Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчиси Н.Жўраев ўқиб эшиттирди. Фармон бир овоздан тасдиқланди. Сўнгра сессияда Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг доимий комиссиялари тузилди ва тасдиқланди.

(ЎзА)

МИЛЛАТ ИФТИХОРИ

Халқимиз Президентимизнинг узоқни кўзлаб юритаётган, жаҳон тан олаётган, вазмин, оқилона ички ва ташқи сиёсатида ўз истиқболини кўради ва бу сиёсатни астойдил қўллаб-қувватлайди.

Йўлбошчимизнинг «Тинчлик, барқарорликни сақлаб қолиш учун, эртанги кунимизни ҳимоя қилиш учун мен жонимни ҳам беришга тайёрман!» деган жасоратли сўзлари ҳар биримизнинг юрагимизда. Ўзбекистон дея аталмиш жаннатмакон юртимизнинг, шаҳар ва қишлоқларимизнинг, ҳар бир оиланинг тинчлиги, осойиши, эртанги кунга қатъий ишончи давлатимиз раҳбарининг фидойилиги самарасидир.

Ўзбекистон давлатининг байроғи дунё миқёсида баланд кўтарилмоқда, мавқеи кун сайин ортиб бормоқда. Бугун дунё тарихига озод Ўзбекистон номи Ислом Каримов номи билан бирга битилаётганини бутун башарият кўриб, Йўлбошчимизнинг Аср инсони эканлигини эътироф этиб турибди.

Корхонамиз 1999 йилни 1 миллион 475 минг тонна аъло сифатли цемент ишлаб чиқариш билан якунлади. Бу кейинги 5 йил ичида эришилган энг юқори кўрсаткичдир. Биз ўзимизнинг камтарона меҳнатимиз билан Ватанимизнинг буюк келажагини яратишга озгина улуш қўшаётган бўлсак, бундан бахтиёрмиз.

Бугун Ўзбекистонда туғилаётган ҳар икки ўғлоннинг бири Ислом деб ном олаётган экан, бу ҳам халқимизнинг Йўлбошчимизга бўлган меҳру муҳаббатини, ойдин келажакка ишончини ўзида намоён этади. Оқсоқолларимиз «Йўлбошчимизнинг ҳамиша толеи баланд бўлсин!» деб дуо қилишади. Бу — бежиз эмас. Бутун дунё бизнинг орзу-ҳавасларимизни, бугунги ҳаётимизни, келажагимизни Президент тимсолида кўради. Шу боис жамоамизнинг кўп миллатли меҳнат аҳли 9 январ куни бўлиб ўтган Президент сайловида якдиллик билан Ислом Каримовнинг номзодини қўллаб-қувватлади. Бу яратувчилик, тинчлик, қардошлик — истиқлол сиёсатининг тантанасидир.

Бундан буён ҳам Оллоҳнинг назари тушган замин — озод ва обод Ватанимизнинг буюк келажаги йўлида истиқлол сиёсатига камарбаста бўламиз.

«Қизилқумцемент» жамоаси номидан:

Г.ЯН,
Т.ҚЎЛДОШЕВ,
Ў.РЎЗИҚУЛОВ,
В.ГРАЧЕВ,
Н.МАМЕТОВ,
жами 28 та имзо.
Навоий вилояти.

ЎЗБЕК ДЎППИСИ — ФИЛАДЕЛЬФИЯДА

Американинг Филадельфия университети қошидаги музейда мамлакатимиз тасвирий ва амалий санъат усталарининг "Буюк Ипак йўли" деб номланган кўргазмаси давом этмоқда. Унда юртимиз заминидан топилган қадим осори-атиқалар, тасвирий санъат асарлари билан бир қаторда, халқ ҳунармандчилиги буюмлари ҳам намойиш этилмоқда. АҚШда ўтказилган Ўзбекистон маданият кунлари доирасида ташкил этилган бу кўргазма америкалик санъат мухлисларида катта қизиқиш уйғотмоқда.

Кўргазмага қўйилган қизиқарли экспонатларнинг қарийб қирқтаси Ўзбекистон Давлат санъат музейи захираларидан олинган. Булар турли миллий кийим-кечак, дўппи, уй-рўзғор буюмлари, ўзбек пичоқлари, ёғоч ўймакорлигига оид асарлар, моҳир усталаримиз турли йилларда яратган адрас, бахмал каби матолардир. Бу буюмлар ўн тўққизинчи аср ва йигирманчи асрнинг бошларида Шаҳрисабз, Хива, Бухоро, Тошкент, Фарғона водийси ҳунармандлари томонидан яратилган юксак санъат асарлари сирасига киради.

М. ОДИЛОВА.
(ЎзА)

«КИШМИШ» МАҲСУЛОТЛАРИ ХОРИЖДА

Самарқанддаги «Кишмиш» ҳиссадорлик жамияти маҳсулотлари хорижга экспорт қилина бошланди. Янги ҳосилни қайта ишлаш эвазига тайёрланган олма шинниларига германияликлар харидор бўлишди. Ушбу мамлакатнинг «Tahneke» фирмаси Самарқандда тайёрланаётган сифатли маҳсулотлар учун корхона ҳисобига 52 минг АҚШ доллари қийматида маблағ ўтказди. Икки томонлама тузилган шартномага асосан фирма йил охирига қадар самарқандлик саноатчилардан яна шунча миқдорда маҳсулот олади.

— Маҳсулотларимиз илгаригидек омборларда қолиб кетмаяпти, — дейди жамият раиси Ғайбулла Абдуллаев. — Сабаби, харидор эҳтиёжини ўрганиб, маҳсулот сифатини яхшилаганимиздир. Бу йил маҳсулотлар турини 22 хилга етказдик. Ёнғоқ ва гул баргидан тайёрланган мурабболар, олма, узум, олхўри, беҳи шарбатлари, айниқса, харидоргир. Маҳсулотларимиз МДҲ давлатларига ҳам жўнатилаяпти. Яна бир қисмини ўзимизнинг ички бозорда сотаяпмиз.

Шу йилдан бошлаб корхонада пиёз қуритиш ҳам йўлга қўйилди. Бу хил маҳсулотнинг ҳам асосий қисми хорижга жўнатилади. Айрим цехларда келаси йил ҳосилини қабул қилишга тайёргарлик мақсадида таъмирлаш ишлари ҳам бошлаб юборилди. Шу боис Германия ва Италия билан янги мосламалар сотиб олиш юзасидан шартнома имзоланди.

Корхонада ўтган йили 242 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу олдинги йилнинг шу давридагидан 18 миллион сўм кўплиги қайта ишловчиларнинг самарадорликка эришаётганлигини кўрсатади.

А. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

МУНОСАБАТ

ҲЕЧ КИМ ТОРТИБ ОЛОЛМАЙДИ

ОРТдан берилган кўрсатувда «Ўзбекистон халқи ўтган саккиз йил мобайнида Мустақилликни ҳимоя қилиш ва сақлаб қолиш учун тинмай курашди. Бугун эса унинг мустақиллигини ҳеч ким тортиб ололмайди», деган эътироф қалблардаги ғурур ва ифтихор туйғуларини янада тўлқинлантириб юборди.

Рамазон ҳайитининг илк куни — 8 январ кеч соат 9 ларда Москвадан Ўзбекистонга бағишланган кўрсатув берила бошланди. Телеэкранда «Биз ҳар соҳада рўй бераётган ўзгаришлар, ютуқ ва муваффақиятларни ўз кўзимиз билан кўриш истагида Ўзбекистонга йўл олдик», деб ёзилган сўзларни ўқирканман, гапнинг очиғи, бирор хавф-хатарга дуч келадиган одамдай саросимага тушдим. Чунки мустақиллик йилларида юртимизда юз бераётган жараёнлар, амалга оширилаётган ислоҳотлар, демократик давлат ва фуқаролик жамияти қуриш учун олиб борилаётган одилона сиёсат ҳақида шу пайтга қадар на Москва телевидениеси, на матбуоти холис ва ҳаққоний фикр билдирган эмасди. Ҳатто кўпгина ўзбек китобхонларининг севимли ёзувчисига айланиб улгурган Солженициндай адиб ҳам «Москва Ўрта Осиёни боқиб келган» деган гапни айтишдан заррача хижолат тортмаган. Бу сафарги муносабат қандай бўларкин деган ўйда бор вужудимни кўз билан қулоққа айлантириб, ўриндиққа янада маҳкамроқ ўрнашиб олдим.

Экранда бирин-кетин юртимиз ҳаётидан лавҳалар жонланди. Кенг ва равон кўчалар, осмонўпар бинолар, йирик иншоотлар, хиёбонлар бор гўзаллиги билан намоён бўлди. Асакадаги «ЎзДЭУ», Самарқанддаги «СамКочавто» қўшма корхоналари ишлаб чиқарган маҳсулотлар — енгил ва юк ташувчи автомашиналар дунёнинг турли мамлакатларига Ўзбекистон маркаси билан кириб бораётганлигини эшитиш мен учун бир бахт бўлди. Республикамизнинг жаҳонга танилиб, нуфузи ва мавқеининг ошишида Юртбошимизнинг хизмати чексизлигини ўзимиз яхши билсак-да, бу ҳақда қўшни давлатдан эшитиш мароқли бўларкан. Беихтиёр «Ҳовли олма, қўшни ол», деган мақол ёдимга тушди. Сабаби яхши қўшни ёмонингни яшириб, яхшингни ошириб кўрсатади, ютуқ ва муваффақиятларингдан қувонади. Яхши ва ёмон кунларингда бирдай содиқ бўлади. Назаримда, ўтган йилнинг декабр ойида Россия Бош вазири ҳозирда эса президент вазифасини бажарувчи жаноб Владимир Путиннинг юртимизга ташрифи Ўзбекистон ва Россия ўртасида яхши қўшничиликка янада асос солди чоғи. Ўшандаёқ «Комсомольская правда» газетаси мухбири буюк бобомиз Амир Темур ҳазратлари шаънига айтиб юборган ноўрин гап учун шахсан Президентимиз Ислом Каримовдан ва халқимиздан кечирим сўради.

Кўрсатувда юртимиз ҳақида адолатли ва ҳаққоний ҳикоя қилинди. Мавжуд қийинчиликларни енгиб, эртанги кунга ишонч билан бораётган халқимизнинг маънавий куч-қудрати ва жасорати алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Зеро, жаҳон цивилизациясига улкан ҳисса қўшган, инсоният тарихида тан олинган буюк шахслар қаторида энг кўп вакили бўлган ўзбекнинг довруғи дунё кучиб бораётир. Президентимиз жаҳон эътироф этган буюк шахс сифатида ўзбек халқи буюклигини, улар билан келажаги буюк ва баркамол давлат қуриш мумкинлигини ўзининг бетиним ва серқирра фаолияти билан исботлаб келмоқда. Шунинг учун ҳам бутун дунёдаги тараққийпарвар инсонлар, давлат раҳбарлари, Президент сайловига тайёргарлик жараёнида қатнашган хорижлик кузатувчилар ҳам республикамизнинг жаҳон ҳамжамиятидаги кучли обрў-эътиборига Юртбошимизнинг доно сиёсати маҳсули сифатида қарамоқдалар. «Мамлакатингиз ва Марказий Осиёнинг бошқа давлатларида йилига бир неча бор бўламан, — дейди АҚШдан келган Нерри Юшваев. — Ва энг сезиларли ўзгаришлар айнан Ўзбекистонда кечаётганига ўз кўзим билан шоҳид бўлдим».

Дарҳақиқат, Юртбошимиз халқимизга янги йил табригида айтиб ўтганидек «бугун қилаётган барча эзгу ишларимизнинг асосий мақсади — Ватанимизнинг озодлиги, кўпмиллатли халқимизнинг омонлиги, юртимизнинг равнақи, мана шу муқаддас заминимизда яшайдиган ҳар бир оила ва инсоннинг бахти-саодатидир».

9 январ куни халқимиз ўзбек ва Ўзбекистон номини бутун дунёга танитишда Президентимиз кўрсатиб келаётган жонбозликни яна бир бор эътироф этган ҳолда Ислом Каримовга овоз берди.

Сайловдан уйга қайтарканман, негадир руҳим ёришиб кетгандай бўлаверди. Кейин деразадан ичкарига нурлар ёғилиб, ёприлиб кира бошлади. Ҳайратланиб балкондан ташқарига қарайман: кўчаларда, дов-дарахтларда, одамларнинг юз-кўзларида нур жилваланади. Бу нур, аслида, ўзбек халқининг ўз Президентига бўлган ишончи ва қутлови эди.

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Қўшма корхона — тараққиёт таянчи

ОРЗУЛАР УШАЛГАН КУН

Мустақиллик йилларида Хоразм вилоятида 30 дан зиёд қўшма корхона бунёд этилди. Улар вилоят халқ хўжалигининг юксалишига салмоқли ҳисса қўшмоқда. Бугунги кунда Хонқа туманидаги «Хонқа-Шуя» ва «Мева», Урганч шаҳридаги «Даритал», Боғотдаги «Хива» ва бошқа бир қатор қўшма корхоналар ишлаб чиқараётган маҳсулотлар ўзининг харидоргирлиги ва рақобатбардошлиги билан ажралиб туради.

Ўтган йилнинг 11 ойи мобайнида қўшма корхоналар томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулот ва бажарилган хизматлар миқдори 1 миллиард сўмликдан ортиқдир. Улар томонидан хорижга сотилган маҳсулотлар ҳажми 16,4 млн. АҚШ долларига тенг бўлди.

Республика Президенти сайлови куни арафасида вилоятда яна бир хушхабар тарқалди: Шовот туманида «Семурғ-Сан-Те» қўшма корхонаси барпо этилди. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, вилоятдаги тайёрлов идоралари бир йил давомида салкам 70 минг дона мол ва қўй терисини қабул қилиб олар экан. Агар умуман йил давомида сўйиладиган йирик ва майда шохли моллар миқдори хомчўт қилиб кўрилса, бу рақам қарийб икки баробар зиёд бўлишини англаб олиш қийин эмас. Бир сўз билан айтганда, тери вилоятда катта хомашё манбаидир. Лекин терини қайта ишлаш корхонаси қурилиши анча вақтдан буён ушалмаган орзу эди. Истиқлолнинг ҳаётбахш янгиланишлари бу эзгу ниятни рўёбга чиқарди. Тадбиркорликка кенг йўл очилиб, хайрли ишлар амалга оширила бошланди. Жумладан, «Семурғ-Сан-Те» қўшма корхонаси ана шулардан биридир. Терини қайта ишлашга ихтисослашган корхона тумандаги «Семурғ» масъулияти чекланган жамияти ҳамда Туркиянинг «Сан-Те» фирмаси ҳамкорлигида бунёд этилди. Республика «Бизнес фонд»и бу борада яқиндан ёрдам кўрсатди.

Корхона цехларини кўздан кечирарканcиз, ҳайратга тушасиз. Зотан, тери ювиш, ивитиш ва силлиқлаш қозонлари, замонавий айланма барабанлар беқиёс аниқликдан, пухталикдан дарак беради. Италияда тайёрланган дастгоҳ бир терини етти қатгача ажрата олади. Иш жараёнлари электрон қурилмалар, компьютерлар орқали бошқарилади. Корхона бир кун давомида минг дона терини қайта ишлаш қувватига эга. Бу тайёр чарм миқдори бир неча баробар зиёд бўлади, деган гап.

— Қурилиш жиҳозларини ўрнатиш ишларини турк мутахассислари билан бирга амалга оширдик, — дейди бош муҳандис Қодирберган Сапарбоев. — Янгиланишлар, ислоҳотлар бизнинг кўзимизни ҳам, қўлимизни ҳам ботир қилди. Айниқса, ёшларимизнинг мураккаб техника воситаларини бошқаришга қизиқишлари зўр.

«Семурғ-Сан-Те»да бу йил 40 минг дона мол ва 145 минг дона қўй териси қайта ишланиши мўлжалланмоқда. Унинг қуввати келгуси йилларда янада оширилади. Тайёр маҳсулот — чармнинг катта қисми хорижга сотилади. «Семурғ» масъулияти чекланган жамияти раҳбари Баҳодир Бекжонов тиниб-тинчишни билмайдиган тадбиркорлардан. У бугун кўп йиллик орзусига етганлигидан қувончда. Шу билан бирга корхона раҳбари сифатидаги масъулиятини, эл-юрт олдидаги ишончини ҳам унутмайди.

— Бирор хил маҳсулотни кўрсам, — дейди Б.Бекжонов, — энг аввало, қайси мамлакатда тайёрланганлиги билан қизиқаман. Кейин ўша юртнинг куч-қудрати ҳақида ўйлайман. Бизнинг маҳсулотларимиз ҳам жонажон Ўзбекистон шон-шуҳратини оширса, энг олий саодат шу. Ўша кунларга етамиз, албатта.

Кези келганда, «Семурғ-Сан-Те» туман марказида эмас, ундан анча наридаги «Шовот» жамоа хўжалиги ҳудудида қурилганлигини таъкидлаш ҳам мақсадга мувофиқ. Натижада 50 киши, шу жумладан, кўплаб қишлоқ ёшлари муқим иш ўринлари билан таъминланди. Қолаверса, ўз ҳудудидаги қурилиши тугалланмаган бинони ҳамда 3 гектар ер майдонини ажратиб берган жамоа хўжалиги аъзолари корхона теварак-атрофини ободонлаштиришда яқиндан ёрдам беришди.

— Чекка бир қишлоқда замонавий корхона барпо этилганлиги нафақат иқтисодий, балки маънавий аҳамиятга ҳам эга, — дейди «Шовот» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Қосимбой Жуманиёзов. — Зотан, янги корхона ҳамқишлоқларимизнинг ақлу тафаккурини ўстиришга, уларнинг турмуш шароитини янада яхшилашга хизмат қилиши, шубҳасиз.

Сотим АВАЗ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ЎЗБЕКНОМА»

Давлатлар ва халқлар тарихини, айни кунлардаги қисматини турли илмий ва бадиий асарларга нақш этиш азалдан анъана бўлиб келган. Шунинг учун ҳам кўплаб йилномачиларнинг асарлари дунёга келган. «Зафарнома»лар яратилган.

Бугун дунёда ўз нуфузи ва мавқеига эга бўлган ўзбек миллати яқин тарихда парокандаликка учради, кейин босиб олинди ва узоқ йиллар мустамлакачиликда яшади. Ниҳоят, истиқлолга эришилди, тараққиёт ва тикланиш сари улкан қадамлар ташланди. Миллат ўз ҳаётида, ўз хоҳиш-иродаси билан янги даврни, янги эрани бошлади. Мана шу даврларнинг барчасига хос муаммолар, халқимизнинг қувончу ташвишлари хамсанавис адиб Барот Бойқобиловнинг «ЎЗБЕКНОМА»сида ўз аксини топган.

Асарни Мустақиллик Зафарномаси дейиш ҳам мумкин. Унда, аввало, олис мозий ҳақида баҳс юритилади. Халқ маънавий қудратининг ифодачиси бўлган улуғ алломалар, уламою фузалолар тилга олинади. Шунингдек, буюк саркардалар, Афросиёбдан, Амир Темурдан тортиб Ислом Каримовгача бўлган халқимизнинг раҳнамолари, буюк ўғлонлари ҳақида куйланади.

Биз «куйланади» деб бежиз таъкидлаганимиз йўқ. Чунки асарда шеъриятимиз имкониятларидан кенг фойдаланилган. Публицистик руҳда яратилган тарихий-фалсафий ва маънавий-маърифий достон етти фаслдан, маснавий усулида ёзилган олтмиш номадан иборат. Муаллиф ҳар фаслни бир достон билан якунлаб, достон ичра достон яратган ва уни мавлоно Жомийга ҳавас қилиб, «Ҳафт авранг» («Етти тахт») деб атаган.

Асар мазмунига ҳамоҳанг достонлар ва олтмиш номанинг ҳар бири сонетлар билан тугалланиши «Ўзбекнома»нинг ўзига хос мазмун ва шакл билан тузилганидан далолат беради.

Ўзбек халқи тарихига назар солсангиз, унда жуда порлоқ саҳифалар бисёр. Бу ўлкада инсон тафаккурининг маҳсули сифатида қад ростлаган ажойиб шаҳарлар, илм-фан, маънавият-маърифат дурдоналари, юксак маданият ана шу саҳифаларнинг натижасидир. Ўзбек доим Ватани, халқи учун фидойи бўлиб келган. «Ўзбекнома» нафақат халқимизнинг бундай фазилатларию ойдин кунларини мадҳ этади, балки халқ бошига босқинчилар — Александр Македонский, Доро келтирган кулфатлар, араблар, мўғуллар, руслар босқини ҳақида фарёд чекади. Чигал, азоб-уқубатга тўла тарих ҳақида ўқир экансиз, озод, ҳур Ўзбекистонимизнинг тупроғи, ҳар бир қарич ери нақадар азиз ва муқаддас эканига иймон келтирасиз. Халқимиз ориятини, уйғоқ виждонини, мустаҳкам иймон-эътиқоди, меҳр-оқибатини, саховатпешалигини, меҳнатсеварлигию, тантилигини яна бир бор ҳис этасиз. Ўзбек халқининг жасурлиги ва мардлиги Президентимиз тимсолида ёрқин намоён бўлган. Бир сўз билан айтганда, «Ўзбекнома» ўзбек халқини бутун бўй-басти билан таъриф ва тавсиф этган асардир.

«Ўзбекнома»ни «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг Бош таҳририяти 10.000 нусхада босмадан чиқарди. Уни Ўзбекистон халқ рассоми, академик Қутлуғ Башаров шарқ миниатюраси услубида безаган. Асар — айни пайтда республикамизнинг нашриётчилик ва матбаа соҳасидаги бугунги ютуқларини ҳам намойиш этади.

Х. РАУПОВ

Пойтахтимиздаги Ички қўшинларга қарашли Ўқув марказида мазкур қўшинларнинг 8 йиллик байрами катта тантана билан нишонланди. Байрам тадбирида қизиқарли концерт дастури, уруш ва меҳнат фахрийлари билан учрашувлар ҳамда аскарлар ўртасида спорт мусобақалари ўтказилди. "Туркистон-пресс" мухбири ҳарбий қисмда бўлиб, офицерлик-қаҳрамонлик касбим, дея юртимиз осойишталиги йўлида мардонавор хизмат қилиб келаётган бир қатор офицерлар ва улар қўл остида таҳсил олаётган сержантларнинг таассуротлари билан ўртоқлашди.

ИЧКИ ҚЎШИНЛАРНИНГ 8 ЙИЛЛИК БАЙРАМИ

Катта лейтенант Бахтиёр ҲАМИДОВ:

— Мен мазкур ўқув марказида тўрт йилдан буён рота командири лавозимида ишлаб келяпман. Ротамизда таҳсил олаётган сержант ва аскарлар автомобил бўлими командирлари ҳамда БТР-80нинг механик ҳайдовчилари бўлиб чиқишади. Дарҳақиқат, миллий армиямизнинг жанговар шайлигини юксак даражада таъминлашда зарур бўлган барча хизматларни қилишимиз лозим. Албатта, ички қўшинлар қисм ва бўлинмаларнинг нафақат жанговар, балки ҳар томонлама шайлиги офицерларнинг тайёргарлиги, уларнинг руҳий сифатлари ва ишчанлиги билан белгиланади. Ички қўшинларнинг 8 йиллик байрами билан барча ҳамкасбларимни чин юракдан табриклайман.

Прапоршик Аҳмад КАРИМБЕКОВ:

— Мен ҳам шу қисмда олти йилдан буён рота старшинаси лавозимида ишлаб келмоқдаман. Бизнинг ротага ўқишга келган аскарлар ҳарбий техника сирларини ҳамда ҳарбий хизматгача олган техник билимларини чуқурлаштириб, мукаммаллаштириб бормоқдалар. Шунингдек, аскарларимиз жамиятимиздаги жиноятчиликка қарши ва жамоат тартибини сақлашда ички органларга ёрдам бериш каби жанговар хизмат вазифаларини сидқидилдан бажариб келишмоқда. Ҳар бир Ўзбекистон фуқаросини ўз Ватанига содиқ, фидойи инсон бўлишини истайман. Эл хизматида бўлган барча ҳарбийларни байрамлари билан табриклайман. Уларнинг хонадонларига тинчлик, оилавий бахт ва тотувлик тилайман.

Сержант Акрам ХОЛИҚОВ, гуруҳ командири, Қашқадарё вилояти Чироқчи туманидан:

— Ҳарбий хизматга келганимга бир йилу уч ой бўлиб қолди. Шу вақт мобайнида турли вилоятлардан кўплаб қадрдон дўстлар орттиришга муяссар бўлдим ҳамда ҳарбий техника билимларини чуқур ўрганиб боряпман. Мен мустақил Ватанимиз олдидаги йигитлик бурчимни ҳарбий қасамёдимга содиқ ҳолда қуролдош дўстларим қаторида адо этаётганимдан хурсандман. Халқимиз тинчлиги йўлида бор маҳоратимни ишга солиб, мазкур қисмда хизматни давом эттириш ниятидаман. Доимо осмонимиз мусаффо, сарҳадларимиз дахлсиз бўлсин.

"Туркистон-пресс".

БУЮРТМАЧИЛАР МАМНУН

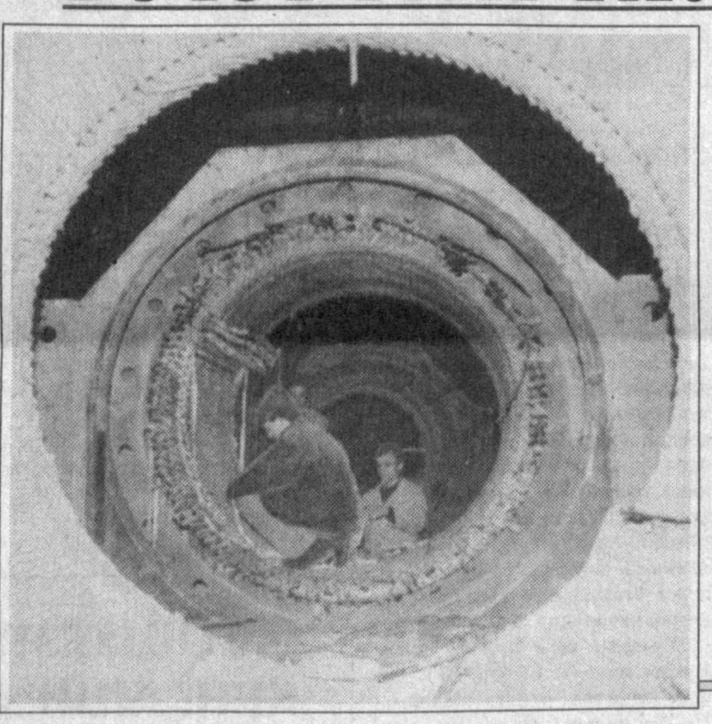

Навоий шаҳридаги «Электртаъмирлаш» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти жамоаси янги йилни катта совғалар билан кутиб олди. Жумладан, улар белгиланган йиллик режани 11 ойда уддалаб қўйдилар.

Бу ерда, асосан, республиканинг энг йирик электр станциялари, насос станцияларидан келтирилган электр двигателлари ўз муддатида сифатли таъмирдан чиқарилмоқда. Ҳиссадорлик жамиятида ҳар ойда 20 миллион сўмлик таъмирга муҳтож двигателларга қайта жон бағишланади. Айниқса, уларнинг меҳнатидан Навоий кон металлургия комбинати, «Қизилқумцемент» қўшма корхонаси, вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаларининг ишчи-хизматчилари чексиз миннатдор бўлмоқдалар.

Корхонада ишчиларни ижтимоий ҳимоялаш мақсадида ижара ҳақларини ишхона ҳисобидан пул кўчириш ҳисобига тўлаш билан бирга, барча ходимларни бепул иссиқ овқат билан таъминлаш ҳам ташкил этилган. Яна бир қувончли томони шундаки, ишчиларнинг тўй-маъракаларини корхона томонидан ўтказиш одат тусига кирган. Натижада эса бу ерда меҳнат унумдорлиги ва иқтисодий кўрсаткичлар юқори бўлаётир.

СУРАТЛАРДА: таъмирлаш цехида иш қизғин; ишчилар Жалғас Нодиров ва Бобур Шокиров иш устида.

Собир ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

МИЛЛИЙ КАМОЛОТ ЙЎЛИ

Ўзбекистон Республикаси Истиқлолнинг дастлабки кунлариданоқ миллий маънавият муаммоларини давлат сиёсати даражасига кўтарди. Мамлакат бозор иқтисодиётига ўтар экан, маълум муддат одамларда маънавиятга эътибор сусайиб қолишидан хавотир пайдо бўлди. Аммо давлатбошимиз томонидан бундай хавотирнинг олди дарҳол олинди ва тўғри йўл аниқ кўрсатиб берилди: «Эркин бозор иқтисоди билан маънавиятни қарама-қарши қўйишдан тўғрисини айтсак, ўз умрини тугатган эски мафкуранинг ҳиди келади, — деб ёзди Президент Ислом Каримов. — Биз иқтисодий ўнгланиш, иқтисодий тикланиш, иқтисодий ривожланишнинг маънавий ўнгланиш, маънавий покланиш, маънавий юксалиш ҳаракатлари билан тамомила уйғун бўлишини истаймиз. Сиёсатимизни шунга қурамиз ва уни тўла тадбиқ этамиз. Одамларимиз омилкор, салоҳиятли, оқибатли, ҳалол ва ижтимоий майдонларда собит турадиган бўлсинлар. Маънавият ва иқтисод бир-бирини инкор этмайди, балки бир-бирини қувватлаб, ўзаро таъсирланиб ривожланиб боради. Миллий камолот йўли мана шу». Маънавият соҳасига «биринчи ва энг катта ҳомий — давлатнинг ўзи» деган ғоя маънавиятнинг давлат мақомида, ҳимоясида, ҳомийлигида, муҳофазасида эканлигини расман тасдиқлади ва таъминлади. Маънавиятга янгича муносабат давлат микёсида, давлатбоши раҳбарлигида ривожлантира бошланди.

Маънавият 1995 йил феврал ойидаги Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Биринчи сессиясида И.Каримов томонидан «давлатнинг энг муҳим вазифаси» даражасида тавсифланди: «Иқтисодий ва сиёсий соҳалардаги барча ислоҳотларимизнинг пировард мақсади, — дейди у ўз маърузасида, — юртимизда яшаётган барча фуқаролар учун муносиб ҳаёт шароитларини ташкил қилиб беришдан иборат. Айнан шунинг учун ҳам маънавий жиҳатдан мукаммал ривожланган инсонни тарбиялаш, таълим ва маорифни юксалтириш, уйғониш ғоясини рўёбга чиқарадиган янги авлодни вояга етказиш давлатимизнинг энг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолади». Шундай қилиб, миллий маънавият Ўзбекистон Республикаси Президенти сиёсатининг муҳим таркибий қисмига айланди ва изчил ривожлантирилди.

«Ўзбекистоннинг сиёсий-ижтимоий ва иқтисодий истиқболининг асосий тамойиллари» асарида «Юксак маънавият — келажак пойдевори» сарлавҳали махсус боб ажратилган. Унда миллий маънавият мамлакат ривожининг асосий тамойилларидан бири сифатида ёритилади. Миллий истиқлол мафкурасининг, маънавий-маърифий қадриятларнинг жамият ва халқ ҳаётида тутган ўрни беқиёс эканлиги, мустақилликка эришганимиздан сўнг биз сохта мафкуранинг якка ҳокимлигидан қутулганимиз маънавиятни, мафкурани зуғумлардан озод қилиб, эркин фикрга, миллий тафаккурга кенг йўл очилгани кўрсатилади. «Эндиги асосий вазифа, — дейди муаллиф, — кишиларимиз мустақил фикрлашга ўрганиши, ўзига ишончининг орта боришидир. Чунки тафаккур озод бўлмаса, онг ва шуур тазйиқдан, қулликдан қутулмаса, инсон тўла озод бўлолмайди... Тараққиёт тақдирини маънавий жиҳатдан етук одамлар ҳал қилади».

Истиқлол ҳурфикрлиги туфайли якка ҳукмрон мафкурага барҳам берилди. Мустақил Ўзбекистон жамиятида бирор партия, табақа, ижтимоий гуруҳ ёхуд тоифа мафкурасига имтиёз берилмади. Аммо, бу мафкурадан бутунлай воз кечиш керак, деган гап эмас. Ҳолбуки, ўтиш даврида баъзилар мафкура ҳақидаги давлат сиёсатини шундай тушундилар ва талқин этишга ҳаракат қилдилар. Бундай тасаввурни уларда тажовузкор шўро мафкурасидан юраксадалик кайфияти келтириб чиқарган эди. Чунки шўро даврида мафкура тушунчаси коммунистик идеологияга тенглашиб қолган эди. Аммо соғлом жамият, шахс ва фуқароларни мафкурасиз асло тасаввур этиш мумкин эмасди. Билъакс, ўзбек тилининг луғавий хазинасида «мафкурасизлик» сўзи ва тушунчаси ҳам борки, у шахс ва жамиятнинг салбий маънавий-ахлоқий қиёфасидан далолат беради. Демак, мафкурани мутлақ инкор этиш ёхуд уни эътибордан четда қолдириш жамиятни мафкурасизлик томон олиб боради. Шунинг учун мафкура муаммосини бутун залвори ва долзарблигича кун тартибига кўтариш ҳамда кенг жамоатчиликнинг диққат марказига қўйиш фавқулодда катта аҳамиятга молик ҳодисадир. Ислом Каримовнинг «Тафаккур» журнали бош муҳаррири саволларига жавоблари миллий мафкурамиз методологик асосларини белгилашда алоҳида босқич бўлди.

Мафкуранинг жамиятдаги ўрни ҳақидаги фикрларни асрлар синови ва XXI бўсағасидаги ўтиш даври натижалари ҳам тасдиқлайди. *«Мафкура бўлмаса одам, жамият, давлат ўз йўлини йўқотиши муқаррар. Иккинчидан, қаердаки мафкуравий бўшлиқ вужудга келса, ўша ерда бегона мафкура ҳукмронлик қилиши ҳам тайин».* Дарвоқе, собиқ совет империяси емирилди, биз бир ижтимоий тузумдан бошқа ижтимоий тузумга ўтдик. Коммунистик мафкура барҳам топди. Лекин Ўзбекистон давлати ва жамияти, ўзбек халқи ўз йўлини йўқотиб қўймади. Аксинча ўзига хос йўлга тушиб олди. Бегона — шўро мафкураси Ўзбекистонда, узоқ муддат бўлса-да, вақтинча ҳукмронлик қилди. У зулм ва зўравонлик билан ўз ҳукмронлигини ўрнатди. Лекин ўзбек диёрида мафкуравий бўшлиқ вужудга келтира олмади. Бунинг сабаби шундаки, ўзбек элати мафкуравий нуқтаи назардан бағри бутун халқдир. Миллийлик ва мафкура ҳақида турлича қарашлар бор. Баъзи олимлар «миллийлик-доимий, мафкура-ўткинчи» деган фикрни илгари сурадилар. Бу ҳам сиёсий якка ҳукмрон ва зўравон мавқени эгаллаш учун миллий мафкураларни жамиятдан сиқиб чиқаришга, четлатишга уринган муваққат истибдод мафкурасининг асоратларидан биридир. Истибдод мафкурасининг ўткинчилиги аниқ. Бироқ миллий мафкура миллат бор экан барҳаётдир. Мустақил ва муқим мафкурасига эга бўлмаган, босқинчи мафкураларга абадий асир бўладиган миллатнинг сақланиши даргумон. Зотан, «энг даҳшатлиси — фикр қарамлиги, тафаккур қуллиги». Бизни даҳшатли тарихий босқинлардан омон олиб ўтган мўъжиза ҳам миллий мафкурамизнинг мустаҳкамлиги ва халқимизнинг мафкуравий соғломлигидир. Истиқлолга эришишимиз билан бўғовлардан озод бўлган оқар дарё яна оқа бошлади. Асрий зулм ва истибдодни емирган, халқимизнинг нажоткори, бугунги маънавиятимиз ва мафкурамизнинг теран томирлари мукаммал маданий меросимиздадир. Ана шу мерос асосида Президентимиз айтмиш «Ўзбекистон жамиятининг миллий ғоясини яратиш», миллий мафкурамизнинг «асосий тамойилларини ишлаб чиқиш мумкин».

Шундай қилиб, миллатимизни асрлар синовидан омон ва бутун олиб ўтган нарса миллий меросимизга асосланган миллий мафкурамиздир. Шўро мафкураси тазйиқи остида миллий мафкурамиздан маълум даражада узилган янги авлод маънавиятида уни шакллантириш ҳозир асосий вазифалардан бири бўлиб турибди. Президентимиз наздида миллий мафкурани шакллантиришда муҳим шартлардан бири шундан иборатки, «миллий тарихимиз ва умумбашарий тараққиёт ривожига унутилмас ҳисса қўшган олиму фузалоларнинг мафкура ва унинг жамият ҳаётидаги аҳамияти ҳақида қолдирган илмий мероси, фалсафий қарашларини ҳар томонлама ўрганиш даркор». Бу эътироф — одамларнинг минг йиллар давомида шаклланган дунёқараши ва менталитетига асосланган, айни вақтда шу халқ, шу миллатнинг келажагини кўзлаган ва унинг дунёдаги ўрнини аниқ-равшан белгилаб беришга хизмат қиладиган кечаги ва эртанги кун ўртасида ўзига хос кўприк бўлишга қодир ғоя — минг йиллик адабий меросимизнинг ўзак моҳиятида мужассамдир. Улуғ аждодларимиз Хўжа Аҳмад Яссавий, Юсуф Хос Ҳожиб, Мавлоно Лутфий, Алишер Навоий, Заҳириддин Муҳаммад Бобур, Сўфи Оллоёр, Бобораҳим Машраб, Турди Фароғий, Шермуҳаммад Мунис, Муҳаммадризо Огаҳий, Моҳларойим-Нодира, Жаҳон Отин-Увайсий ва бошқалар томонидан илгари сурилган миллий, умуминсоний ғоялар халқни, миллатни бирлаштирувчи, тараққиёт сари сафарбар этувчи байроқдек Ватанимиз узра «ҳилпираб» келмоқда. Бу ғоя бутун ўзбек халқининг руҳини, ғурур-ифтихорини, қудратини, орзу-интилишларини мужассамлаштирган мафкуравий кучдир. Миллий меросимиз ғояларини бугун ҳар қачонгидан ҳам чуқурроқ ўрганиш, кенгроқ тарғиб ва ташвиқ этиш, халқнинг ўзлигига сингдириш зарур. Мерос бағридаги миллий ғоя жамиятимизда бутун мавжуд хилма-хил фикр-ғоялар, эркин қарашлар, ҳар қандай тоифа, табақа, гуруҳларнинг интилишлари, умидларидан, ҳар қандай инсоннинг эътиқоди, дунёқарашидан қатъи назар, уларнинг барчасини ягона миллий байроқ атрофида бирлаштирадиган, халқимиз ва давлатимизнинг дахлсизлигини асрайдиган, эл-юртимизни энг буюк мақсадлар сари чорлайдиган ягона ғоявий маслакни шакллантиришга хизмат қилувчи энг муҳим омилдир.

Миллий ғоя, миллий мафкура ўзида мужассамлаштириши лозим бўлган барча шарт, хусусият ва тамойиллар адабий меросимиз саҳифаларида гўзал бадиий талқин этилган. Юртбошимиз таъкидлашича: «Миллий мафкура, авваламбор, ўзлигимизни, муқаддас анъаналаримизни англаш туйғуларини, халқимизнинг кўп асрлар давомида шаклланган эзгу орзуларини, жамиятимиз олдига бугун қўйилган олий мақсад ва вазифаларни қамраб олиши шарт». Адабий меросимиз миллий ўзлигимизни яққол акс эттирувчи бадиий кўзгудир. Миллий ўзликни адабий меросдан-да мукаммал, муфассал, таъсирчан намойиш этувчи бошқа бирор омилни тасаввур этиш қийин. Адабий меросни ўзлаштирган ҳар бир инсон ўз сийратида миллий ўзликни мужассамлаштиришга муяссар бўлади. Ҳаттоки, ўзбек мумтоз адабиётини мутолаа этган ўзга миллат вакили ҳам маълум даражада маънан, руҳан, фикран ўзбеклашиши, шак-шубҳасиздир. Муқаддас анъаналаримизни англаш, севиш, ардоқлаш туйғуларини камол топтирувчи энг улуғ тарбиячи ҳам адабий меросимиз ёдгорликларидир. Халқимизнинг кўп асрлар давомида эзгу орзулари мерос таркибида жамулжамдир. Ушбу орзу-армонлар жамиятимиз олдига бугун қўйилган мақсад ва вазифаларни амалга оширишга ҳам руҳлантиради.

Мафкурага қўйилган қуйидаги талабни ҳам адабий мерос тўлатўкис қондиради: «Миллий мафкурамиз ҳар қандай миллатчилик ва шунга ўхшаш унсурлардан, бошқа элат ва халқларни менсимаслик, уларни камситиш кайфияти ва қарашларидан мутлақо холи бўлиб, қўшни давлат ва халқлар, умуман жаҳон ҳамжамиятида, халқаро майдонда ўзимизга муносиб ҳурмат ва иззат қозонишда пойдевор ва раҳнамо бўлиши даркор». Ушбу нуқтаи назардан миллий бағрикенгликни ҳар бир аллома адибимиз асарларида кузатишимиз мумкин. Масалан, Хўжа Аҳмад Яссавий хикматларидан бирида «Суннат этмиш — кофир бўлса, берма озор», дея танбеҳ беради.

Бундай миллий ғоялар миллий мафкурамизнинг кейинги тамойиллари талабларига ҳам жавоб беради.

Хуллас, Истиқлолнинг дастлабки йиллари «маънавият манбаларига, миллий илдизларимизга қайтиш, тарихий хотирани, маданият ва маънавиятни қайта тиклаш йиллари бўлди». Бу ишлар зиммасида қайта тикланаётган миллий мустақиллик мафкураси мужассам.

Нусратулло ЖУМАХЎЖА.

Қарор ва ижро

ДОРИ-ДАРМОН ДАРДГА ДАРМОН ЭМАСМИ?

«Халқ сўзи» газетасининг рейди

Бизнинг энг катта бойлигимиз — бунёдкор халқимиздир. Шу боис мамлакатимизда мустақилликнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ халқ соғлигини муҳофаза этиш масаласига биринчи даражали вазифа сифатида эътибор қаратилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш давлат дастурига мувофиқ эса, аҳолига бепул тиббий-санитария ёрдами кўрсатишнинг давлат томонидан кафолатланган даражаси ва сифатини яхшилаш, соҳани маблағ билан таъминлаш механизмини такомиллаштириш борасида қатор тадбирлар амалга оширилаяпти, хорижий инвестицияларни жалб этган ҳолда жаҳон андозаларига жавоб берадиган замонавий клиникалар, даволаш-профилактика муассасалари ва шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш марказлари барпо этилаётир.

Шу билан бирга, республикамизда аҳолига дори-дармон воситалари ва тиббиёт буюмларини етказиб бериш масаласи ҳам диққат марказида турибди. Вазирлар Маҳкамасининг «Республика аҳолисини ва даволаш муассасаларини дори-дармон ҳамда тиббий воситалар билан таъминлашни ва уларни тақсимлашни яхшилашга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида» (1994 йил 6 август, 404-сонли), «Дори-дармон воситалари ва тиббиёт буюмлари сотишни тартибга солиш тўғрисида»ги (1999 йил 14 январ, 19-сонли) қарорлари бунинг ёрқин далилидир.

Ҳукумат қарорлари жойларда қай даражада ижобат топмоқда? Шу мақсадда мухбирларимиз Қашқадарё, Жиззах ва Сирдарё вилоятларидаги дорихоналарга рейдлар уюштиришган эди. Қуйида ана шу рейд материаллари билан танишасиз.

КАМЧИЛИКЛАР КЎП, МУАММОЛАР ҲАМ

Бугунги кунда Қашқадарё вилоятида 205 та дорихона ишлаб турибди. Қарши шаҳридаги «Дори-дармон» очиқ турдаги акционерлик жамияти, «Шаҳрисабзфарм» масъулияти чекланган жамияти ана шу дорихоналар ва касалхоналарни зарур дорилар билан таъминлашга ҳаракат қилмоқдалар. Жумладан, ўтган йилнинг ўн бир ойи мобайнида вилоят «Дори-дармон» ОТАЖ томонидан туманлардаги шифохоналарга 74 миллион 743 минг сўмлик, вилоятдаги даволаш муассасаларига 57 миллион 363,6 минг сўмлик, жами 132 миллион 97,6 минг сўмлик дори тарқатилган. Бундан ташқари, шу даврда жамият омборхонасига ташқаридан 1328 турдаги 116 миллион 841 минг сўмлик дори харид қилинган. Айни чоғда хусусий фирмалар томонидан 267 турдаги 72 миллион 708,5 минг сўмлик, давлат тасарруфидан чиқарилган дорихоналар томонидан 239 турдаги 56 миллион 733,2 минг сўмлик дори олиб келинган бўлса, турли халқаро ташкилотлар шафелигида эса 208 турдаги 122 миллион 426,6 минг сўмлик дори, санитария-гигиена буюмлари ҳам келтирилган.

Табиийки, бу аҳолининг дорига бўлган талабини қондиришда катта имконият. Хўш, ана шу малҳамлар аҳолига қандай етказиб берилмоқда?

Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорига кўра, барча дорихоналарда аспирин, анальгин, борли суртки, ҳар хил бинтлар, тиббий пахта, валидол, горчичник, димедрол, дибазол, левомицитин, валериан суюқлиги, нитроглицерин, йод суюқлиги, инъекциялаш учун новокаин, папаверин, аммиак эритмаси, кўк дори, сенадексин, эуфиллин, феррамид каби 20 хил дори бўлиши мажбурий. Улар чекланган нархларда сотилиши шарт. Вилоят «Дори-дармон» ОТАЖ омборхонасига бултур 11 ой мобайнида 29 миллион 805,6 минг сўмлик 18 турдаги шундай дорилар келтирилиб тарқатилган. Демак, бу дориларни дорихоналардан топса бўлади, деб ўйлашингиз аниқ. Афсуски...

Нишон туманидаги 4-марказий дорихонада 20 хил дорининг номи, ўлчови, чекланган нархи ёзиб қўйилибди. Бу яхши. Аммо ушбу дорилардан қанча бор? Бир хилидан бир ампула, бошқасидан 2-3 таблетка ва ҳоказо. Шунинг учунми, пештахталардаги 20 хил дори устига газета ташлаб қўйилибди. Ҳар ким сўраб, нотинч қилмасин, деган мақсадда шундай қилинганми? Ким билсин, ҳарқалай, сотувчи Норсафар Аллаев бунга жўяли жавоб тополмади.

Уруш қатнашчиси Хидир Эшқувватовга дўхтир бепул дори олиш учун 1998 йил 19 февралда рецепт ёзиб берган экан. Шу пайтгача у зарур дорини ололмабди. Нафақат у, унга ўхшаган уруш ногиронлари Х. Қурбонов, В. Чориев, Қ. Абдуллаев ва қаровчиси йўқ, ёлғиз қария В. Антоновага ҳам бепул дори олиш насиб қилмабди. Онколог тавсиясига кўра, дори олиши зарур бўлган Ф. Қулматов, П. Омоновларга ҳам «йўқ» жавоби берилганига нима дейсиз? Хуллас, бундай рецептлар 10 та. Бирортасига ҳам «олди» деган белги қўйилмаган.

— Дори бўлмаса, нима қилайлик? — сотувчи Норсафар Аллаевнинг жавоби шу бўлди.

Унинг айтганича бор экан. Дорихонада 4 дона анальгин бўлиб, валериан суюқлиги, горчичник, левомицитин, папаверин, цитроман каби дорилар, шприц, система умуман йўқ эди.

Шу тумандаги «Тибтехника» хусусий дўконида димедрол, панадол, кўк дори, йод суюқлиги, цитрамон ва бир дона системани сотувчи Очил Коржовов 934 сўм нархлади. Ҳужжатларни суриштирганимиздан кейин у 67 сўм ошиқча олганлигига иқрор бўлди. Энг ачинарлиси, панадолнинг қаердан олинганлиги ҳақида ҳужжат йўқ эди. Қолганлари ҳам вилоят таҳлил-назорат лабораториясидан ўтказилмаган, уларнинг талабга жавоб бериши ҳақида паспорт олинмаган. Ўйлаб қоласан, бу «Тибтехника» хусусий дўконининг дори сотишга рухсатномаси борми ўзи? Сотувчидан сўрасангиз, буни бошлиқ Неъмат Қурбонов билишини айтади, холос.

Касби туманидаги вилоят «Дори-дармон» ОТАЖга қарашли марказий дорихонанинг эшиги қулфлоғлиқ эди. Бизнинг кутиб турганимизни кўриб, йўлдан ўтиб кетаётган бир кампир гап қотди:

— Болам, кутиб овора бўлманг. Булар шанба куни ишламайди. Ишлагани билан ҳеч вақо йўқ. Яхшиси, шифохонанинг ёнидаги дорихонага боринг.

Маслаҳатга амал қилиб, марказий шифохона дарвозаси ёнидаги «Мадина» хусусий фирмасига қарашли дорихонага бордик. Сотувчи Ихтиёр Раҳбаров ҳам, фирма бошлиғи Йўлдош Вайисов ҳам бир шиша кўк дорининг нега 56 сўмга сотилишини асослаб беришолмади. Йўлдош Вайисовнинг айтишича, чакана сотувда 45 фоиз устама нарх қўйиш мумкин эмиш. Ҳолбуки, Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 14 январдаги «Дори-дармон воситалари ва тиббиёт буюмлари сотишни тартибга солиш тўғрисида»ги қарорида «Дори-дармон воситалари ва тиббиёт буюмлари, уларни етказиб беришда қатнашувчи воситачилар сонидан қатъи назар, улгуржи савдо учун 20 фоиздан ортиқ бўлмаган, чакана савдо учун 25 фоиздан ортиқ бўлмаган миқдорлардаги чекланган савдо устамалари қўлланилган ҳолда шартномавий нархлар бўйича улгуржи ва чакана савдо тармоғи орқали сотилиши белгилансин», деб аниқ-равшан ёзиб қўйилган. Шундай бўлгач, кўплаб дориларнинг қаердан олинганлиги ва лабораториядан ўтказилганлиги ҳақидаги ҳужжатларни кўрсатиша олмаганлигига ажабланмаса ҳам бўлади.

Қарши туманидаги 8-марказий дорихона сотувчиси Зариф Пирназаров сульфокамфокаиннинг бир қутисини 770 сўм, новокаиннинг бир қутисини 400 сўмга сотди. Суриштирсак, дориларнинг ҳужжати йўқлиги маълум бўлди.

— Нима қилай, — деди у зорланган ҳолда, — дорихонада дори бўлмаса? Дори сўраб келган одам «йўқ» деган жавобни олиб, ранжиб кетади. Хусусий дорихоналарга боринг. Дорининг ўнлаб тури бор. Яқиндан бери ўзим Қарши шаҳридаги дорихоналардан насияга дори олиб келиб сотаяпман-да, кейин пулини элтиб бераяпман.

Яна бир сотувчи Умар Ўроқов эса пештахтага 6 хил дори қўйилганлигини, 24 декабр куни 9 хил дори олиб келинганлигини, лекин ҳали сотувга чиқарилмаганлигини айтди.

Ушбу дорихонадан 300-400 метр нарида жойлашган «Тибтехника» жамоа корхонасига қарашли хусусий дорихонада, Зариф Пирназаров айтганидек, дори кўп. Дорихона мудири Хушвақт опа Шоҳимардонова фармацевтика соҳасида 35 йилдан бери ишларкан. Олий маълумотли.

— Дориларни қаердан оласиз?

— Қўлдан оламиз, — деди дорихона ҳисобчиси Лазиз Узоқов ҳозиржавоблик билан. — Россиядан олиб келишади. Мана, Малика Қўчқорова Бухоро шаҳрининг «Геофизик» қўрғони, 2-уйда яшайди. Ишончли. Заводдан олган сертификатлари ҳам бор.

— Вилоят таҳлил-назорат лабораториясидан текширувдан ўтганми?

— Албатта, — деди мудира, — фақат пул кўчиролмай турибмиз. Пул кўчирсак, ҳужжат беришади. Лекин шу анализлар нархи ҳам қиммат-да. Битта дорининг анализи 300 сўмга тушаяпти. Боз устига, Қаршига олиб бор, олиб кел. Ҳаммаси харажат-да, ўргилай.

— Шу ташвишлар бўлмаслиги учун, дориларни вилоят «Дори-дармон» ОТАЖдан олсангиз бўлмайдими?

— Бўлади. Олиб ҳам кўрдик. Жуда қиммат. Одамлар инсофларинг борми, деб кўп таъна қилишди. Шунинг учун қўлдан оламиз. Мен сизга айтсам, ҳозир ҳамма доричи бўлиб кетди. Касалхоналарда сумкани тўлдириб, «Дори олмайсизми?» деб палата-палата юрувчилар озми? Бунинг устига, дўхтиру ҳамширалар ўзларида бор дориларни «назначит» қилишади. Гапнинг очиғи, доришуносларга қийин бўлиб қолди. Аҳвол шу тарзда давом этса, ҳадемай банкрот бўламан.

Усмон Юсупов тумани марказидаги вилоят «Дори-дармон» ОТАЖга қарашли 11-дорихона сотувчиси Рўзибой Ҳақбердиев ҳам сўраган дориларимизнинг йўқлигини айтиб, ночор жилмайди.

— Анальгин, сульфокамфокаин, новокаин, левомицитин, цитрамон, валерянка, панадол йўқ, — деди у.

— Шприц-чи?

— Йўқ...

Хуллас, камчиликлар кўп, муаммолар ҳам. Аҳоли эҳтиёжи учун зарур бўлган дориларнинг 20 фоизини инфузион эритмалар ташкил этиши — шулардан бири. Шунинг учун Қарши шаҳрида «Ўзиталмед» Ўзбекистон-Италия қўшма корхонаси очиш ва ҳар йили 0,5 литрли 15 миллион идишда инфузион эритмалар ҳамда 2500 тонна гигроскопик момиқ ишлаб чиқарадиган завод қурилиши лойиҳалаштирилган эди. Афсуски, мазкур қурилиш 1997-1999

йилларда «давлат томонидан кафолатланган кредит» ҳисобидан инвестиция дастурига киритилган бўлса-да, сармоя аниқ бўлмаганлиги сабабли, у бошланмай қолди.

Биз юқорида Қашқадарёда дори-дармон нега камлиги сабабларини бир қадар ёритишга ҳаракат қилдик. Дориларнинг сифати хусусида эса деярли тўхталмадик. Сабаби шуки, Соғлиқни сақлаш вазирлигининг вилоятдаги назорат инспекцияси ҳам, вилоят соғлиқни сақлаш бош бошқармаси сифат-назорат комиссияси ҳам, йиллик режага кўра, бу борада мавжуд дорихоналарни мувофиқлаштирувчи вилоят кенгашининг рухсатини олишлари керак экан. Ҳолбуки, бир доришунос айтганидек, инсон тақдири дорихоналарда сотилаётган дориларга боғлиқ. Шундай экан, мулк шаклидан қатъи назар, барча дорихоналарда сотилаётган дориларнинг сифати бир йилда бир марта эмас, кунда, кунаро текширилиши зарур. Мен суҳбатда бўлган аксарият доришунослар шу фикрни айтишди. Менимча, бунга қўшилмай бўлмайди.

Қашқадарёда «дори жонга дармон бўлса яхши-я, аммо дори деб дармон қуриса, бу ёмон», дейишларининг боиси шу эмасмикин?

Нарзулла РАВШАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СЕН СОҒАЙИБ КЕТАСАН, ШАҲНОЗА!

Бу аёлнинг бир қўлида қути-қути турли-туман дорилар, бир қўлида эса кичкина қизалоқ бор эди. Бу аёлнинг кўзларида илтижо ва мунг, умид ва умидсизлик муҳрланганди. Бу аёлнинг ёноқларидан қайноқ ёшлар пайдар-пай сизарди.

Бу аёл уч ёшга тўлмаган Шаҳнозанинг онаси эди. Қош-кўзлари попукдек Шаҳноза ўз тенгдошлари каби чопиб ўйнолмас, кулиб-қувнамасди. Қизалоқнинг ҳали тили чиқмаган, қўл-оёқлари эса деярли ишламасди.

Республика ҳукумати кейинги йилларда дори-дармонлар таъминотини янада яхшилаш, уларни сотиш ва сақлашни тартибга солиш тўғрисида қатор қарорлар қабул қилди. Хўш, Жиззах вилоятида ана шу қарорлар ижроси талаб даражасидами? Мазкур вилоятга сафардан мақсад бу ерда аҳолининг зарур дори-дармонлар билан қай даражада таъминланганлигини ўрганиш эди.

Тақиқланганлигига қарамай, Жиззах бозорларида истаган дори-дармонларни сотиш ва сотиб олиш мумкин. Пулига ва сифатига чидасангиз бўлди. Телевидение ва матбуотда айнан ана шу ноқонуний хатти-ҳаракатлар кўплаб маротаба танқид остига олинаётган бўлса-да, тегишли идоралар бу масалага, майинроқ қилиб айтганда, бепарворoқ муносабатда бўлишмоқда.

Ташрифдан муродимиз ва кўрган-кечирганларимизни вилоят «Дори-дармон» ҳиссадорлик бирлашмасининг раҳбари Мирсобит Ёқубовга айтганимизда, **«Мен янги раҳбарман, ҳали вилоятни айланиб, аҳволни ўрганиб чиқишга ҳам улгурмадим. Бирлашмамиз қошида марказий омборхона қуришни мўлжаллаб турибмиз. Ана ўшанда ортиқча оворагарчилик, ноқонуний ишларга ўрин қолмайди»,** — деди у.

Сўнг вилоят солиқ бошқармасининг бошлиғига қўнғироқ қилиб, бирорта мутахассис қўшиб беришларини илтимос қилдик. У киши бизга муовини Илҳом Бўриевни рўпара қилдилар. Муовиннинг жавоби қисқа ва лўнда бўлди: **«Мен сизларга мутахассис қўшиб беролмайман. Чунки режали текширувлар тугаган. Ўзбошимчалик билан рейд ўтказсак, хусусий дорихона мудирлари, олибсотарлар устимиздан ёзишади. Очиғи, ғалвага унчалик тоқатим йўқ. Яқинда бозордан тўрт қоп цемент олганимда, мендан харид учун қўшимча 50 сўм пул талаб қилишди. Ҳужжат сўрагандим, орада жанжал чиқди. Секингина текширишни тўхтатиб қўя қолдим. Сизлар эса мутахассис талаб қилаяпсизлар. Марҳамат қилиб, вилоят ҳокимлигига чиқинглар. У ердан команда бўлса, дарҳол ёрдам кўрсатаман...»**

Вилоят ҳокимининг ёрдамчиси Шуҳрат Сатторов телефонда керакли одамни топиб беришга ваъда қилди. Орадан соатлар ўтиб кетдики, жавоб бўлмади. Ҳокимиятга йўл олдик. Биз қидирган одамлар турли юмушлар билан чиқиб кетишган экан. Ноилож қолиб, яна вилоят «Дори-дармон» бирлашмаси раҳбари ҳузурига қайтиб бордик.

— Боя сизларга бирлашма ҳақида берган маълумотимни қайта кўриб берай, — деди Мирсобит Ёқубов.

Маълумотномани бердик.

— Қўйинглар, шу ғалвали ишни. Катталар эшитишса, мендан хафа бўлишади. Ишимиз яхши бўлиб кетса, кейин мақола ёзасизлар, — деди у киши маълумотномани қўлига олар экан.

Шубҳали туюлган бу ҳужжат бир неча маротаба қўлма-қўл «сайр» қилди. Кейин билсак, бошлиқ маълумотномада қайд этилган салкам 20 миллион сўмлик дебиторлик ва 6 миллион сўмликка яқин кредиторлик қарзлари газета юзини кўришидан чўчиётган экан.

Эртаси куни Жиззахдан туманларга қараб йўл олдик. Зарбдор, Зомин туманлари бозорларида олибсотарлар эмин-эркин дори-дармон савдоси билан шуғулланишарди. Даштобод шаҳар марказий бозорида Зулфия Турдиева пеницилинни 100 сўм, трихополни эса 500 сўмдан сотаётганлигини кўриб, у билан савол-жавоб қилдик.

— Менга бу дориларни вилоят марказий касалхонаси гинекология бўлимида ишлаётган Махфират Каримова берган. Ўзим ҳамшираман. Тўғри, дори сотишим учун на рухсатнома, на бу дориларнинг гувоҳномаси бор. Аммо жой учун кунига 25-30 сўм тўлайман. Мен Маҳфират Каримовага ишонганлигим учун, дорилар сифатсиз эмас, деган ўй билан шу ишни қилаяпман.

Бозор ҳудудидаги «Зилол» хусусий дорихонаси шохобчаси мудири Қоржов Шодмонов ҳам сертификати бўлмаган дориларни бемалол сотиб ўтирарди. Аксарият дориларнинг на нархи, на ҳужжати бор. Бозорда Зомин туман солиқ инспекциясининг жисмоний шахсларни солиққа тортиш бўлими инспектори Зариф Амаловни учратиб, воқеани тушунтирганимизда, унинг асаблари таранглашиб кетди.

— Нима, мен ҳар куни уларнинг ортидан қувиб юришим керакми? Уларга бу ишнинг ноқонуний эканлигини кўп марта тушунтирганман. Қолаверса, мана шу Зулфия, Раъно, Адила деган олибсотарларнинг оилавий аҳволи ночор эканлигини ҳам яхши биламан. Ахир, улар ҳам тирикчилик қилиши керак-ку?

Бу жавобдан сўнг солиқчи билан баҳслашиш ва уни инсофга чақиришнинг умуман ҳожати йўқлигини англадик.

Даштобод шаҳридаги марказий касалхонадамиз. Совуқдан этинг жунжикиб кетади. Беморлар учун ажратилган дори-дармонлар биринчи ёрдамга ҳам етмаслиги кишини таажжублантиради. Беш-ўн нафар бемор хоналарга қўлбола электриситгичлар қўйиб олишган. Уларнинг кўпчилиги дориларни бозор ва дўконлардан сотиб олишаётганини айтишди.

Шифохонада телефон ишламайди. Икки соат уриниб, зўрға Зомин туман марказий шифохонасининг бош шифокори Гулсара Бўрибоевага уландик. Аммо гапимиз тугамасиданоқ, алоқа узилиб қолди.

Зоминдамиз. Гулсара Бўрибоева аввал гапларимизга ишонмади, кейин эса хафа бўлди. Сўнг Даштободга бирга боришга аҳд қилди.

— Мен дори-дармон сотаётган савдогарларни кўрсам, сумкасини тортиб олиб, отиб юбораман. Наҳотки, касалхона атрофида шундай ишлар содир бўлган бўлса? Мана, ҳозир туман солиқ инспекциясининг бошлиғи Ойбек Маматқуловни ҳам чақирдим.

Иккинчи қаватдан пастга тушдик. Не кўз билан кўрайликки, шифохона ҳовлисидаги дўконда Адолат Шойзоқова ўнлаб турдаги сертификати бўлмаган дориларни сотиш билан банд эди.

— Қани, нима дори керак? Бизда ҳаммасидан топилади, — деди у хуштабассум билан.

Туман солиқ инспекцияси раҳбари Ойбек Маматқулов, бош шифокор Гулсара Бўрибоева, унинг муовини Файзулла Исматуллаевлар дўкон мудирасига ёпишиб кетдилар.

Биз уларни бир четда жимгина кузатиб турардик. Бу пайтда уларнинг қон босимлари қанчага кўтарилиб кетганлигини фақат ўзлари-ю, яратган эгам биларди, холос.

Даштободга етиб келдик. Совуқ қувурларни кўрган, беморларнинг ҳасратини ўз қулоқлари билан эшитган раҳбарлар анча пайт жим бўлиб қолишди. Сўнгра бош шифокор муовини Файзулла Исматуллаев бир неча рақамни тилга олди. Эмишки, вилоят молия бошқармаси дори-дармон учун Зомин тумани соғлиқни сақлаш бўлими ҳисобига 7,8 миллион сўм пул ажратган. Ҳозирча ана шу пулнинг атиги 2 миллион сўмига дори-дармон олиб келинган, холос. Қолган маблағ қаерга кетди ва қай мақсадларда ишлатилди, деган ҳақли савол келиб чиқади. Бу саволга жавобни вилоят соғлиқни сақлаш бўлими раҳбарларидан кутиш керак.

Хўш, дори-дармон таъминоти ва у билан боғлиқ масалалар Сирдарё вилоятида қай аҳволда? Ҳақиқатдан кўз юмиб бўлмайди. Гулистон, Янгиер ва бошқа шаҳар бозорларини кўздан кечирганимизда, дори-дармон билан олибсотарлик қилаётган кишиларни учратмадик. Дорихоналарда маҳсулот сероб. Гулистон шаҳрида иш юритаётган «Лечево-Ўзфармсаноат» қўшма корхонаси ишлаб чиқараётган маҳсулотлар аҳоли эҳтиёжини таъминлагани кўриниб турибди. Бу корхона бугунги кунда 21 турдаги маҳсулот ишлаб чиқариб, уни нафақат республикамиз, балки хорижга ҳам сотаётганлиги қувонарли ҳол, албатта.

Бироқ хусусий дўконлардаги айрим нафси ҳакалак отган кишилар бу ерда ҳам топилиб туради. Чунончи, Янгиер шаҳридаги Ш. Алиев мудирлик қилаётган хусусий дўконда «Эфералган» дориси 1000 сўмга сотилаётганлиги харидорларнинг эътирозига сабаб бўлаяпти. Ҳолбуки, бу дорининг баҳоси бошқа дўконларда 600-650 сўм қилиб белгиланган. Шу шаҳардаги «Мансурбек» хусусий дўконида эса кўплаб малҳамлар умуман гувоҳномасиз пулланмоқда. Ушбу дорихонада 20 турдаги энг зарур дори-дармонларнинг ярми йўқ.

Гулистон шаҳридаги «Ҳилола» хусусий дўконида ҳам айрим дорилар ҳуфиёна тарзда пулланаётганлиги рейд чоғида равшан бўлиб қолди.

Вилоятда фаолият юритаётган аксарият дорихоналарнинг раҳбарлари солиқ тўлашдан қочиб, даромадини яшириб келишмоқда. Улар фаолиятини назорат қилувчи идора раҳбарлари эса бундай ҳол билан муросаю мадора қилиб келишмоқда.

Энди бемор қизалоқ Шаҳноза Аҳматова масаласига қайтайлик. Уни биз Даштободдаги марказий касалхонада учратган эдик.

— Қизим ҳатто бўйнини тутиб туролмасди. Уни Тошкентдаги педиатрия шифохонасида Анвар Рўзиев ва Гулчеҳра Содиқова каби шифокорлар яхши даволашди. Қизим сал бўлса ҳам ўзига келди. Шифохонада дори-дармон учун бир сўм ҳам пул сарфламадик. Жони ачийдиган ана шундай шифокорларни ўла-ўлгунимча унутмайман, — деди қизалоқнинг онаси Раҳима Ниёзова. — Бироқ Жиззахдаги бу касалхонада деярли барча дори-дармонларни ўзимиз сотиб оляпмиз. Наҳотки, бу ерларга сира дори-дармон келтирилмаса?!.

Шаҳнозага ўхшаган меҳрталаб беморлар, афсуски, Жиззах вилоятида бармоқ билан санарли эмас. Улар ўнлаб, юзлабдир...

Шаҳнозанинг кишига жовдираб қаровчи мунчоқ кўзларига тикилиб, дилимдан бир фикр ўтди: «Қизалоғим, Шаҳноза! Жиззахда ҳам виждони уйғоқ, виждони соф шифокорлар кўплаб топилади. Улар сенга, албатта, мурувват қўлларини чўзишади. Сен, албатта, соғайиб кетасан. Ва бошқа тенгдошларинг каби югуриб-елиб капалаклар қувлайсан...»

Дилимдан ўтган бу гапларга сен ҳам, онанг ҳам ишонишини жуда-жуда хоҳлардим.

Алиқул ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТАҲРИРИЯТДАН:

Кўриниб турибдики, учала вилоятда ҳам дори-дармон воситалари, тиббиёт буюмларини харид қилиш ва сотишда тегишли қонунга риоя этмаслик, дорихона муассасаларида дори-дармонларга нархларни асоссиз равишда ошириш ҳолларига йўл қўйилмоқда. Айниқса, бу вилоятларда истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг бузилаётганлиги ачинарлидир.

Рейд давомида, шунингдек, дори-дармонларни сотиш билан шуғулланаётган тадбиркорлар — хусусий дорихоналар соҳибларига етарли даражада шарт-шароит яратиб берилмагани ҳам аниқланди. Ваҳоланки, улар барча тадбиркорлар каби мавжуд имкониятлар ва имтиёзлардан тўла фойдаланиш ҳуқуқига эгадирлар. Ўзингиз ўйлаб кўринг: хусусий дорихоналар, дори сотувчи тадбиркорлар сони қанчалик кўпайса, шунчалик яхши эмасми?

Суҳбат асносида жуда кўпчилик тадбиркорлар юқорида келтирилган камчиликларни бартараф қилиш мумкинлигини эътироф этишди. Биз ҳам шундай фикрдамиз. Бироқ республика «Дори-дармон» акционерлик бирлашмаси раҳбарлари ва бошқа тегишли идоралар мутасаддиларига ушбу мақола навбатдаги тазйиқлар ва чеклашлар учун сабаб бўлмаслиги керак. Аксинча, улар қонунчиликка риоя этиб, халқнинг оғирини енгил қилишга бел боғлаганларга яқиндан ёрдам беришнинг мақбул йўлларини излаб топсалар, нур устига аъло нур бўлурди.

Зеро, Президентимиз томонидан 2000 йил «Соғлом авлод йили» деб эълон қилинди. Соғлом авлодни вояга етказишда эса аҳолини дори-дармон воситалари ва тиббиёт буюмлари билан таъминлашга қаратилган ҳукумат қарорларини тўла ижро этиш ҳам муҳим аҳамият касб этади. Шу боис янги йилда таҳририят бошқа вилоятлардаги дорихоналарда ҳам дори-дармонларни харид қилиш ва сотиш қанчалик йўлга қўйилганини назорат қилиб боради.

ФИДОЙИЛАР

СУРАТЛАРДА: (чапдан) ижарачи Исроил Қодиров ва уюшма раиси Насимжон Отабоев; бу техникалар дала юмушларига тайёр.

Турғунбек МАҲКАМОВ олган суратлар.

Мева ва сабзавот етиштиришга ихтисослаштирилган Й. Охунбобоев номли ширкат хўжалиги ўтган қишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли якунлади. Наманган вилоятининг Янгиқўрғон туманидаги бу хўжаликда 775 тонна сабзавот, 1050 тонна мева ва полиз маҳсулотлари етиштирилиб, шартнома мажбуриятлари тўла адо этилди. Тармоқдан олинадиган даромад миқдори 30 миллион сўмдан ошяпти. Бундан ташқари, хўжаликда 240 тонна пахта ҳам тайёрланди.

Айни кунларда 1200 дан ортиқ киши меҳнат қилаётган хўжалик жамоаси қишки тадбирларни изчил амалга оширяпти.

Таълим фидойилари

ОРАМИЗДА ШУНДАЙ ИНСОН БОР

Фидойичасига ишлашга тайёр бўлганлар сувдай, ҳаводай керак, дея уқтириб келмоқдалар Йўлбошчимиз. **Ана шу олтин сўзларни юрагига ёзиб, дастуруламал этиб, миллатта хизмат қилаётган ўзбекистонликлар қанча кўп бўлса, Буюк келажак шунча яқин.** Биз ана шундай бир ватандошимизни биламиз.

Шаклу шамойили камсуқум, камтарин, миллатнинг шонли тарихи ҳақида сўзлаганда эса «шер»га айланиб кетувчи киши ким, десангиз тарихчи ўқитувчилар бир овоздан Жумабой Раҳимов, дейишади.

Хўш, Жумабой Раҳимов ким? Жумабой ака Гурлан туманининг Олға қишлоғида туғилган. Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика олийгоҳини битиргач, то 1977 йилгача Янгибозор туманидаги мактабларда ишлади. Тарих фанидан дарс берди. Мактабда тарих ва ўлкашунослик музейини очди. Бу музей Гурлан туманида ягона музей эди. Жумабой ака бу орада тинмай изланиб, ватан тарихининг ўқилмаган саҳифаларини ўрганди.

Жумабой ака илм истаб, Тошкентга келди. Педагогика фанлари номзоди бўлди. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиш академиясида хизмат қилди.

Жумабой ака болалигида бир оз касалманд бўлган. Синфдошларининг ичида ҳам кучсиз, нимжонроқ бўлиб ўсган.

Эс-ҳуши жойида Жумабой ўз жисмининг шифосини ўзи топди. Ҳар куни соатлаб машқ қила бошлади. Кураш тўгарагига ёзилди. Кураш тушди. Йиқилди. Ўксинмади. Аксинча, чиниқди... Йиқилди. Янада шиддат билан киришди ва ... унча-мунча полвонларни йиқита бошлади.

Натижани айтиб қўя қолайлик — йиллар ўтиб, Жумабой Раҳимов Низомий номидаги Давлат педагогика институтининг самбо бўйича тренери — спорт мастерига айланди.

Қаҳрамонимиз — оташнафас ҳофиз. У бир неча дақиқа ичида ўтирган даврасининг гулига айланади. У кишининг ҳароратли тенор овози

Арзим эшит Гўрўғли оға,
Манга нозли бир ёр гатир!
Барча галсин томошага,
Сўлписинан бир ёр гатир!
Жоним оғам, бир ёр гатир!

— деб янграганида даврадошлар чеҳрасига табассум энади. Ҳамманинг юраги бирга ура бошлайди. Ҳапқиради. Жўшади! Қандай рақсга тушишни эса Жумабой аканинг ўзидан кўраверасиз.

1995 йилда профессорлар Х. Бобобеков ва Ҳ. Содиқовлар билан ҳаммуаллифликда 8-синф учун «Ўзбекистон тарихи»ни, кейинчалик «Ўзбекистон тарихини ўрганишда архив манбаларидан фойдаланиш» кўргазмали китобини нашр қилдирди. Ҳозир Ўзбекистонда 7 тилда ўқитилаётган бу китобларнинг дунёга келиш тарихига бир оз тўхталиш жоиз. Жумабой ака бу ҳақда шундай ҳикоя қилади:

— Устозлар ўгити, тарих ҳақиқатини излаш асносида бизнинг XIX аср охири — XX аср бошидаги тарихимизга доир ҳужжатларнинг аксарияти Москва архивларида сақланаётганлигини аниқладим. Нима қилмоқ керак? 1990 йил: СССР империяси жон таслим қилаётган пайт. Илмий-тадқиқот институти раҳбариятидан «Мени Москвага, «совершенно секретно» белгиси билан сақланаётган ҳужжатларни йиғиб, ўрганиб, тарихимизни холис, қандай бўлса шундайлигича ёзиб олиб келишга юборинг. Чунки, ҳужжатлар ҳозир олиб келинмаса, уларни қайтиб ҳеч қачон кўриб бўлмайди. Менинг ўша архивларда ишлашимга шароит яратиб берсангизлар», деб илтимос қилдим. Институт раҳбарияти мени тушунишди, лекин «Партия аъзоси бўлмаган кишини КПСС тарихи архивларига киритишмайди. Сиз коммунист эмас экансиз-да», дейишди афсусланиб.

— Ундай бўлса партияга кирганим бўлсин, — дедим.

Шу тариқа миллатимиз тарихини ҳужжатли ўрганиш учун коммунистик партия аъзоси бўлишга ҳам тўғри келди.

Жумабой Раҳимов Жалолиддин Мангубердининг 800 йиллик тўйига ҳам ўз сўзини айтди. «Ўқитувчи» нашриёти унинг «Туркистоннинг шерюрак саркардаси» номли рисоласини чоп қилмоқда.

Ҳа, ўз миллатини холис, буюк муҳаббат ила севиб, Ватан ишқида ёнган шундай инсонлар бор экан, миллат юксалаверади. Ўзлигимизни англаб, буюк келажакка тобора яқин бораверамиз.

М. ҚУРОНОВ,
педагогика фанлари доктори,
М. ЖАКБАРОВ,
фалсафа фанлари номзоди.

Савоб ишни ҳар кун қилиш керак

ГАП ЭЪТИБОРДА

— Меҳр-мурувват одамларни бир-бирига яқинлаштиради, дардларини енгиллатади, давлатимизга, унинг жойлардаги бошқарув органларига бўлган ишончини оширади, — дейди биз билан суҳбатда Зангиота туманидаги «Бўзсув» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Туроб Ваҳобов. — Шу боис фуқаролар йиғинидаги барча маҳаллаларда фаоллар, ёшу кексалар билан учрашувлар ўтказиб, мамлакатимизда олиб борилаётган тинчликсевар сиёсатнинг мағзини, давлатимиз келажаги, фаровонлиги бевосита ўзимизга боғлиқ эканлигини тушунтиришга ҳаракат қилаяпмиз.

Фуқаролар йиғини ҳудудида паррандачиликка ихтисослашган 2 та жамоа хўжалиги, 2 та акциядорлик жамияти, 2 та ёрдамчи хўжалик мавжуд. Ана шу корхоналарнинг ҳар бири ўз имкониятларидан келиб чиқиб аҳолининг эҳтиёжманд қисмига мададкор бўлаяптилар. Масалан, «Бўзсув» жамоа хўжалиги 1 тонна картошка, шунча пиёз, 20 қоп гуруч, 200 кг. гўшт тарқатиб чиқди. Кўп болали оилалар фарзандларига «Янги йил арчаси» ўтказилаётган театрлаштирилган байрамга 200 та таклифнома, 650 та совға олиб берди. Ёрдамга муҳтож 20 фуқарога 3 минг сўмдан пул улашди.

— Албатта, меҳр-мурувват пул билан ўлчанмайди. Гап эътиборда, — дейди «Деҳқонобод» маҳалласи раиси Қўчқор Ҳамроалиев. — Буни йўлбошчимиз қайта-қайта таъкидлаб айтадилар. Маҳалламизда 2 та кичик ташкилот бор. Улар ҳам ушбу савобли тадбирдан четда қолгани йўқ. Имкон даражасида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, совға-саломлар тарқатиб, одамлар кўнглини олишди.

Хайрли ташаббус қишлоқ фермерлари, тадбиркорларни ҳам четлаб ўтмади. Бошланғич синфлар ўқувчилари фермер боболари томонидан уюштирилган 1800 та «Қорбобо совғаси»ни олганларида қанчалик хурсанд бўлганларини тасаввур этиш қийин эмас.

Ҳа, меҳр-мурувват тадбирлари учун қишлоқда жами 2 миллион сўм харажат қилинди. Давлатимиз томонидан кўрсатилган бу эътибордан юзлаб одамларнинг боши кўкка етди.

Темур АБДУРАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

КЎНГЛИМИЗ ТОҒДАЙ КЎТАРИЛДИ

Олтин олма, дуо ол, дейди халқимиз. Юртбошимиз бизга ўхшаш кексалар, ногиронлар, етим-есирлар, кам таъминланган оиладагиларнинг бошини силаб, кўп улуғ, савоб иш қилмоқдалар. Бу зотнинг бағрикенглигини, мурувватларини қарангки, юртимизда «Меҳр-мурувват ўн кунлиги» ўтказилди. Умридан барака топсин. Дунё тургунча турсин.

Мен шу корхонада ишлаб нафақага чиққанман. Заводдагилар биздан тез-тез хабар олиб туради. Қандай ишимиз бўлса қўлларидан келган ёрдамни аямайди. Бундан ташқари ўнлаб ночор оилалар ҳам ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаб келинмоқда.

Мурувват кунларида бу ерда меҳнат қилаётган 830 кишининг ҳар бирига икки килограммдан бепул гўшт тарқатилди. Бундан ташқари корхона атрофида яшовчи фахрийлар, ногиронлар учун дастурхон ёзилди. Ийд-рамазон байрами муносабати билан ҳар биримизга ҳайитлик улашилди.

Биз мурувватли, меҳр-оқибатли халқмиз. Иссиқ-совуқ кунларда ҳамиша бир-биримизни қўллаб-қувватлаб келганмиз. Мурувват кунларидаги саховатлар, беминнат ёрдамлар кўнглимизни тоғдай кўтарди. Руҳимизни тетик қилди.

Абдурасул ХОЛМАТОВ,
«Асакаёғ» ҳиссадорлик жамиятининг собиқ ишчиси, нафақахўр.

Республикамизда ўтказилган «Мурувват ўн кунлиги» тадбирлари ниҳоясига етди. Шу муносабат билан республика Ижтимоий таъминот вазирлигининг ижтимоий ёрдамни шакллантириш бош бошқармаси бошлиғи А. Иноқов мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди:

280 МИЛЛИОННИ ТАШКИЛ ЭТДИ

— Ёлғиз кексалар, пенсионер ва ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилиш кеча ёки бугун бошланган иш эмас. Мустақиллигимизнинг илк кунлариданоқ аҳолининг кам таъминланган қатламлари, жумладан, қария ва ногиронлар давлатимиз томонидан ижтимоий ҳимояга олинди. Вазирлик тизимида ижтимоий ҳимоя ишлари, асосан, ёлғиз кексалар, пенсионер ва ногиронларга қаратилган. Шу тоифадаги кишиларга ҳар йили муттасил моддий ёрдам бериб келинмоқда. Аниқроқ айтадиган бўлсак, уларнинг сони 50 мингдан ортиқ. Ўн кунлик давомида вазирлик белгиланган тадбирлар бўйича туман ва шаҳар ижтимоий таъминот бўлимлари томонидан рўйхатга олинган ёлғиз кексалар, пенсионер ва ногиронларга ҳомийлар кўмагида 280 миллион сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари, кийим-кечак, қўлтиқтаёқ, ҳасса ва ногиронлар аравачалари етказиб берилди. Унинг 70 миллион сўми ҳомий ташкилотлар, хусусан АҚШнинг «Каунтерпарт интернэшнл» корпорацияси томонидан амалга оширилди.

Ўз мухбиримиз.

Ватан ҳимоячилари куни олдидан

АҲДИГА СОДИҚ ЎҒЛОНЛАР

Ҳарбийга чақирилган ҳар бир ўғлон бир ярим йиллик конституциявий бурчининг дастлабки ойида Ватанига, Президентига ҳар доим содиқ бўлишга қасамёд қилади, йигитлик сўзини беради. Шундай ҳаяжонли лаҳзаларда халқи олдида онт ичаётган ўғилнинг ота-онаси эса Ватан ҳимоячисини тарбиялаб вояга етказганидан қалбида чексиз фахр туяди.

14 январ куни нишонланажак Ватан ҳимоячилари куни ана шу жиҳатлари билан бошқа байрамларимиздан ажралиб туради. Бу кун нафақат ҳарбийлар, балки барчамизнинг байрамимиз. Зеро, ҳаммамиз ҳам шу азаз юртнинг ҳимоячиси, посбонимиз.

Сиз ушбу суратларда мустақил Ватанимиз армиясида хизмат қилаётган аҳдига содиқ аскар укаларимизнинг ҳам маънан, ҳам жисмонан чиниқишининг гувоҳи бўлиб турибсиз.

А. РИСҚИЕВ ва В. ПОРТНОВ олган суратлар.

"VIEV VA KOMM"

ҚЎРИҚЛАШ ВА ВИДЕОКУЗАТУВНИНГ ПРОФЕССИОНАЛ ТИЗИМЛАРИ

ҚУЙИДАГИЛАРНИ АМАЛГА ОШИРАДИ:

- видеокузатув, ёнғиндан муҳофаза, қўриқлаш сигнализацияси, келиб-кетишни бошқариш тизимлари, шунингдек, фуқаролик диапазони (27 МГц) даги радиостанциялар учун жиҳоз ва анжомлар етказиб бериш;
- жиҳозлар ўрнатиш, созлаш;
- кафолатли хизмат ва кафолат муддати тугаши билан хизмат кўрсатиш.

Юқори малакали мутахассисларнинг маслаҳатлари.

Ҳар қандай шароитда ечим топилади.
Сизнинг хавфсизлигингиз ўз қўлингизда!

2351

Тел.: 78-54-70, 78-41-07. Факс: (3712) 78-05-03.
Манзил: Тошкент ш., «Қатортол» к.,38, 310, ЎзГИИТИ институти.

ABN·AMRO

Мустақил Ўзбекистонда рақобатбардош банк тизимининг ривожланиши йўлида амалий қадамлар қўйилмоқда. Ҳукумат қарори билан банклар тизимидаги бир неча банкда ҳисоб рақами очиш ҳуқуқи каби муҳим тадбир қўллаб-қувватланди. 1999 йилнинг 1 декабридан бошлаб камида 200 нафар ходими бўлган корхоналар бу имкониятдан фойдаланишлари ва ўзлари учун иккинчи ҳисоб рақами очишга қайси банк қулай эканлигини аниқлаб олишлари мумкин.

Аминмизки, АБН АМРО Банк МБ Ўзбекистон АЖ худди шундай қулай банкдир. Энг бообрў «Euromoney» молия журнали томонидан АБН АМРО Банк МБ Ўзбекистон АЖ 1999 йилда Ўзбекистондаги энг яхши банк сифатида тан олинган.

АБН АМРО Банк МБ ЎЗБЕКИСТОН А.Ж. —

жамғармалар ҳақидаги ахборот сир тутилиши, сифатли, ишончли хизмат кўрсатиш кафолатини беради.

МИЖОЗЛАРИМИЗ САФИДА СИЗНИ ҲАМ КЎРИШДАН МАМНУНМИЗ ВА САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК ҚИЛИШ УМИДИДАМИЗ!

Бизнинг манзил: Тошкент ш., Ҳ.Олимжон майдони, Ғарбий томон, Бизнес-комплекс, 4-подъезд.
Телефон: 120-61-41.

2294

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2000 йил 11 январдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 Австралия доллари	92,07
1 Австрия шиллинги	10,56
1 Англия фунтстерлинги	232,04
10 Бельгия франки	36,01
1 Голландия гульдени	65,91
10 Греция драхмаси	4,40
1 Дания кронаси	19,53
1 БАА дирхами	38,37
1 АҚШ доллари	140,93
1 Миср фунти	41,15
10 Испания песети	8,73
100 Италия лираси	7,50
1 Канада доллари	96,57
1 Хитой юани	17,02
10 Люксембург франки	36,01
1 Малайзия ринггити	37,09
1 Германия маркаси	74,27
1 Польша злотийси	34,53
1 СДР	194,54
1000 Туркия лираси	0,26
1 Финляндия маркаси	24,43
1 Франция франки	22,14
1 Швейцария франки	90,51
1 ЕВРО	145,26
10 Жанубий Корея вони	1,24
10 Япония иенаси	13,41
1 Россия рубли	5,18
1 Украина гривнаси	27,00

(Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

Реклама ва эълонлар 136-09-25

ДИҚҚАТ, ТЕНДЕР !

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирлиги, 4-трест АЖ, Тошкент шаҳар ҳокимиятининг капитал қурилиш Бош бошқармаси Меҳнат вазирлиги касб коллежи қурилишига хомашё ва жиҳозлар келтириш учун ТЕНДЕР ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Мурожаат учун телефон: 45-48-60, 45-58-46.
Манзил: Тошкент шаҳри, «Ўзбекистон» кўчаси, 16«А» уй.

Ш@2320(в)

«Ўзулгуржибиржасавдо» республика акционерлик уюшмаси раҳбарияти ва жамоаси ушбу уюшма раисининг ўринбосари Ф. Юсуповга отаси
Миродил ҳожи ЮСУПОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбек ипаги» уюшмаси жамоаси Намангандаги «Атлас» акциядорлик жамияти бошқаруви раиси Маҳамаджон Каримовга падари бузруквори
АБДУКАРИМ ҳожи отанинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси жамоаси ва тингловчилари тингловчи Ғайбулло Исомиддиновга волидаи муҳтарамалари
ҚУМРИНИСО аянинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Хатлар бўлими 136-29-89; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 017. 25163 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Сергей ЛУКИН ва Жамшид ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — А. Мадатов.
Навбатчи — О. Ражабов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 *Босишга топширилди: 21.30* 1 2 3 4 5 6